

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

årgang 21 nr. 1 - 2007

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.dis-danmark.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer Werner Wittekind
Rudersdalsvej 114, 2.tv.
2840 Holte
Tlf. 45 41 43 15
kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:

Erik Kann, ansvarshavende redaktør
Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum
Tlf: 45 85 18 02 (efter kl. 18)
redaktion@dis-danmark.dk

Kathrine Tobiasen, best.mdl.
Anne Katrine Rud, journalist

Trykkeri: Grafisk Data Center
Trykplag: 5.100 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.
Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.
Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler.
Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:	Udkommer:
1. maj 2007	Juni 2007
1. august 2007	September 2007
1. november 2007	December 2007
1. februar 2008	Marts 2008

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent 2007: 200 kr.
Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 1 - marts 2007

- 3 Kalenderen, herunder generalforsamlingen
- 4 Excell – et oversat program til slægtsforskning
- 8 Pasprotokoller – en glemt kilde til slægtsforskningen
- 12 Stephen P. Morse kommer til København
- 13 Dagsorden til generalforsamlingen
- 14 Bestyrelsens beretning
- 17 Regnskab og budget
- 18 Illustreret Tidende – en unik historisk kilde
- 21 DIS-Træf – en ny mulighed via hjemmesiden
- 24 Mange nyheder i Brothers Keeper
- 26 Fra olderne – og fuld fart frem til i dag
- 29 Gamle priser i nutidskroner
- 29 Status på kirkegårdsprojektet
- 30 e-learningkurser
- 32 Kontingent 2007

Links i artiklerne

De links der står i artiklerne i dette nummer – er også lagt på www.dis-danmark.dk – find dem under menupunktet „Links“.

Forsidefoto:

Taget af Hans-Henrik Tofft.
Motivet er fra Den Gamle By i Århus.

Generalforsamling lørdag 21. april 2007

DIS-Danmark holder generalforsamling i Den Gamle By, Viborgvej 2 i Århus. Se dagorden s.13. Beretning og regnskab s.14-17.

Kl. 13 guidet tur i Den Gamle By, Århus

DIS-Danmark inviterer i forbindelse med generalforsamlingen til en guidet tur i Den Gamle By kl. 13.00. Turen er gratis for DIS-medlemmer. Andre kan deltage for 30 kr.

Tilmelding til rundvisningen

Til rundvisningen i Den Gamle By er der en begrænsning på 100 deltagere. Tilmelding foregår efter først-til-mølle-princippet. Tilmelding senest den 7. april pr. mail til kasserer@dis-danmark.dk eller pr. telefon alle hverdage (dog ikke lørdag) på tlf. 45 41 43 15 mellem kl. 18-20.

Turen starter ved indgangen og slutter en time senere ved Helsingør Theater, hvor generalforsamlingen starter kl. 14.30.

Kl. 14.30 generalforsamlingen

Belært af vores fejl og erfaringer fra sidste års generalforsamling på Frilandsmuseet i Lyngby vil der i år være adgangskontrol med udlevering af stemmesedler og andet materiale til brug for generalforsamlingen.

Der vil være adgang fra kl. 14.15.

Der var stor begejstring for den guidede tur før sidste års generalforsamling. Vi glæder os til en tilsvarende oplevelse i år i Den Gamle By i Århus.

Der er ingen tilmeldingspligt til generalforsamlingen – men jeg vil sætte stor pris på at få en tilkendegivelse fra jer, således at jeg på forhånd kan gøre generalforsamlingskuverten klar til udlevering.

Kuverten vil indeholde det reviderede regnskab, diverse afstemningsmateriale samt navneskilt.

Kasserer Werner Wittekind
kasserer@dis-danmark.dk

Søllerød Sognegård

Torsdage 12. april og 3. maj 2007

Kl. 19.00 - ca. 22.00

Søllerødvej 13, Holte

Åbent hus

Deltagerne udveksler erfaringer omkring slægtsforskning og videregivelse af de indsamlede resultater.

Derfor begynder vi møderne med korte indlæg, f.eks. tydning af gotiske skrifter og/eller eksempler på udformning af kapitler i en slægtsbog. Efter kaffen diskuterer vi såvel indlæggene som øvrige emner, deltagerne gerne vil høre andres mening om.

Pris: 20 kr. til kaffe/te og en „lille kage“.

Ingen tilmelding - da vi har erfaring for, det ikke er nødvendigt, kom bare.

Programmet for efteråret 2007

I næste nummer af bladet kan du finde oplysninger om de mange spændende foredrag og kurser, der arrangeres i foreningen i løbet af efteråret.

Har du forslag til kurser og foredrag, er du meget velkommen til at rette henvendelse til vores undervisningskoordinator Ann Christensen.

Du finder hendes e-mail adresse på side 31 her i dette blad.

Excel et oversat program til slægtsforskning

Henning Karlby
Rylevej 8,
5464 Brenderup, Fyn
Tlf. 64 44 28 08
karlby@privat.dk

Følgende er en lille hjælp til jer, som finder datafiler ude på nettet.

Kommaseparerede filer

Mange af disse filer er kommaseparerede, dvs. at den, som har tastet oplysningerne ind, har adskilt de forskellige oplysninger med et komma. Men det er ikke altid, at reglerne for en kommasepareret fil er overholdt. Det kan der være flere grunde til.

F.eks. har den, der har indtastet data, været mere interesseret i at skrive komma, hvis det stod i den oprindelige tekst, end i at tænke på, at teksten derved ikke egnede sig til at sætte ind i f.eks. et regneark.

Mange af de filer, man finder på nettet, er da også blot tekstfiler, hvor teksten er adskilt med kommaer, men som ved nærmere eftersyn viser sig at indeholde oplysninger, som vi andre kan have stor glæde af.

Formål med artiklen

Denne artikel må ikke på nogen måde opfattes som en kritik af dem, som har udført det enormt store og fine stykker arbejde med at taste data ind.

Denne artikels formål er at vise en anden måde at bruge nogle af de filer, der findes på nettet, således at det store arbejde, nogen har udført, kan komme endnu flere, som beskæftiger sig med slægtsforskning, til gavn.

Eksempel fra virgo-fyn

Til illustration af hvad jeg mener, vil jeg i det følgende bruge nogle filer, som er tilgængelig på en hjemmeside, som hedder www.virgo-fyn.dk.

Ejeren af siden er Lotte Brændegaard Hvid, som har udført et enormt arbejde med indtastning af et meget stort antal kirkebøger på Fyn. Det skal

med det samme oplyses, at hovedparten af de filer, jeg har kikket i, kan indlæses i et regneark uden problemer. Det, jeg her gennemgår, er en hjælp, når det en sjælden gang går galt.

Når man benytter sig af de teknikker, som er beskrevet i det følgende, ændrer man på Lottes data-filer. Det ændrer ikke noget i Copyrighten, det er stadig Lottes sider, man beskæftiger sig med. Det samme gælder for andre sider, man finder ude på nettet, brug dem til at finde oplysninger om jeres aner og dermed slut. Man må ikke lægge Lottes eller andres datafiler ud på sin egen hjemmeside.

Systemforudsætninger

Så meget om copyright her – nu til anvendelsen af siderne. For at udføre de trick, jeg viser i det følgende, kræver det, at man har Excel 2000 eller nyere. Dvs. der skal være Visual Basic for Applications på maskinen.

Pakkede filer

Lottes filer ligger på nettet i pakkede udgaver i det format, som kaldes ZIP.

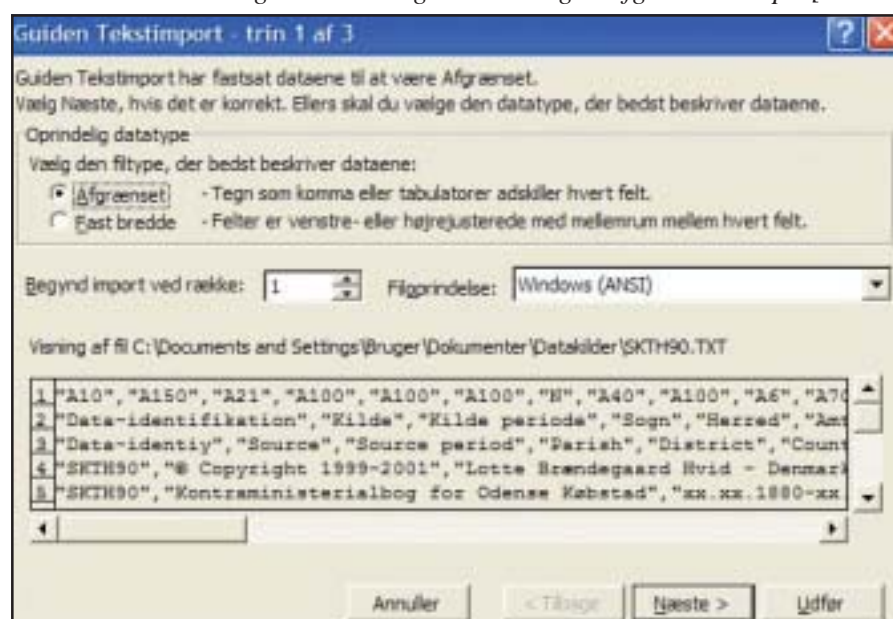
Før man kan arbejde med filerne, skal de først pakkes ud, det kan ske i Windows XP ved i Stifinder at dobbeltklikke på filerne.

Når man har fået filerne pakket ud, letter det arbejdet, hvis man kopierer filerne ind i mappen Datakilder, som ligger i følgende sti: Documents and Settings\Bruger\Dokumenter\Datakilder.

Hvis man ikke lægger en kopi af filerne i mappen Datakilder, skal man, hver gang man skal have en fil ind i et regneark, navigere med Åben-fil-vinduet hen til den mappe, hvor filerne ligger. Hver gang man vil importere en fil, starter Excel i mappen Datakilder.

I de følgende eksempler har jeg valgt at kopiere eksempelfilerne over i Datakilder. Jeg har filerne liggende i en anden mappe, men dem jeg arbejder med kopieres midlertidig ind i Datakilder.

Figur 1. I dialogboksen vælges Afgrænset derpå [Næste]

Nu starter man en ny Excel-fil. En Excel-fil kaldes i det følgende for en arbejdsmappe, og som standard oprettes der 3 nye faneblade i en arbejdsmappe, fanebladene kaldes i det følgende for regneark. I et regneark er der celler, disse har adresser: A1, A2, B1, B2 osv.

Klar til at gå i gang

Med disse få definitioner er vi nu klar til at gå i gang. Vi starter med at placere markøren i øverste venstre hjørne, dvs. i celle A1 på det første regneark, hvor der i fanen står Ark1.

Nu går man op i menuen og vælger emnet Data, hvorved fremkommer en række valgmuligheder. En af de nederste hedder: Importer eksterne data. Udpeges den fås Importer data...

Derpå fremkommer Åben-filer vinduet. Med det søger man frem til den fil, der skal importeres.

Afgrænse

Når filen er valgt, og der er trykket Åben, fremkommer dialogboksen figur 1. I dialogboksen skal der vælges Afgrænset - ... i feltet med Oprindelig datatype. Læg mærke til feltet med teksten fra filen nederst på figuren. Derpå klikkes på [Næste].

Derved fremkommer et billede som gengivet i figur 2. Man skal derpå sætte mærke ved Komma i feltet med Afgrænsere. Hvis der er markering i andre felter, skal disse markeringer slettes. Derved får man et nyt billede af teksten i feltet forinden. Den bliver nu opdelt i kolonner.

Der kan nu klikkes på [Udfør]. Derved fremkommer dialogboksen gengivet i figur 3.

Figur 3. Kontroller at adressen i dialog-boksen passer med den, hvor de importerede data skal placeres, afslut med [Ok].

Figur 2. Marker Komma og fjern øvrige markeringer bemærk ændringen i feltet Datavisning, klik på Udfør.

Vinduet spørger om, hvor data skal placeres, hvis markøren står i A1, skulle der gerne stå = $\$A\1 i feltet under Eksisterende regneark, ellers skal der vælges det felt, hvor datalisten skal begynde. Afslut med [Ok].

Nu indsættes data i regnearket, og kolonnerne i arket tilpasses, så de passer til de data, som er importeret.

Ser man nu på regnearket, opdager man, at der er 4 linier over de linier, der indeholder de data, vi er interesserede i. For at få mest ud af data, skal der fjernes nogle linier. Det gælder linie 1 og linie 3 og 4. Linierne fjernes ved at sætte markøren i linie 1 og vælge Rediger – Slet... og derpå Hel række og [Ok]. Derpå markeres de nye linie 2 og 3, hvorefter Rediger funktionen gentages.

Derpå bevæger man sig ned i den første linie i kolonne A, hvor der ikke er data. Derpå gentages arbejdet som beskrevet ovenfor. Denne gang fjernes alle overskriftslinierne øverst i de nye data. Dette gentages indtil alle filer af samme type er kommet ind i regnearket.

Filerne fra virgo-fyn

Når det er Lottes filer, der arbejdes med, så gælder reglen, at alle 70-, 80- og 90-filer er fødsler, 73, 83 og 93 er vielser og 77, 87 og 97 er døde.

Det er således hensigtsmæssigt, at alle X0z filer indsættes i samme regneark, alle X3z i et andet og at X7z indsættes i et tredje.

I Lottes filer er der 4 overskriftslinier til identifikation af hendes data.

Figur 4. Her ses et eksempel på en fejl, der kan opstå ved import af tekstfiler, afdødes alder står i kolonnen, hvor afdødes bopæl skulle have stået, og i kolonnen med afdødes alder står en tekst, som skulle have været samlet med teksten i afdødes navn.

G	H	I	J	K	L	M
Fødselsår	Fødselsdato	Hændelsesdato	Affødes navn	Affødes alder	Affødes bopæl	Æ
1877	11-jan	17-jan	Anders Pedersen [gift]	arbejdsmænd		56 P
1877	19-jan	26-jan	Peder Hansen [eksterneid]	senerelevet		79 P
1877	23-jan	27-jan	Jørgen Peter Jørgensen	senerelevet	3 Gyldenløve 17	49 P
1877	26-jan	31-jan	Jørgen Rasmussen [gift]	senerelevet		49 P
1877	28-jan	31-jan	Johan Heinrich August Bastitz	skibstaktisk	Sivogastgade 11	24 P
1877	03-feb	08-feb	Johannes Thomsen [gift]			24 P
1877	06-feb	12-feb	Ole Henriksen		Isst i Odense Vor Frue	
1877	28-feb	06-mar	Peder Mortensen Bruun [enkeltmand]	senerelevet soldat		73 P
1877	01-mar	08-mar	Georg Alfred Lørentzen		3 Ovegade - Isst i Vor Frue	
1877	02-mar	06-mar	Anders Christian Hansen		1 St. Jægersgade 6 - Isst i Veringsø Ely - Isst i Vor Frue	
1877	04-mar	14-mar	Rasmus Rasmussen	slagtermester		56 P
1877	03-mar	16-mar	Mads Peder Isane [gift]			56 P
1877	11-mar	16-mar	Hans Christian Mosen		1 St. Jægersgade - Isst Vor Frue	
1877	18-mar	26-mar	Jørgen Garbold de Lørent [gift]	slagtermester		57 P

Første linie skal slettes, anden linie skal beholdes, tredje linie er en engelskudgave af anden linie, den skal slettes, fjerde linie er Lottes copyright-oplysninger, den skal slettes.

Figur 4 (på forrige side) viser et eksempel på sådan en datafil, hvor det er gået galt. Overskriftslinien er fremhævet for tydeligt at vise, hvad der er tilbage af overskrifter, og hvad der er data.

Listen med døde

I dette tilfælde er det i listen med døde. Hvis man ser i kolonnen med afdødes navn, hedder den første Anders Pedersen, og der er tilføjes [gift]. Det er her, det er gået galt, idet der i den næste kolonne skulle have stået Afdødes alder, men der står i stedet; arbejdsmand], og ude under Afdødes bosted, står der hans alder nemlig 56. Nu består tricket i at få arbejdsmand] over i cellen med Anders Pedersen [gift, og derefter at flytte alder og alle øvrige celler til højre hen i den rigtige kolonne.

Nu kan man blot manuelt tilføje arbejdsmand] efter [gift, men det er jo lettere, hvis vi kan få Excel til at hjælpe.

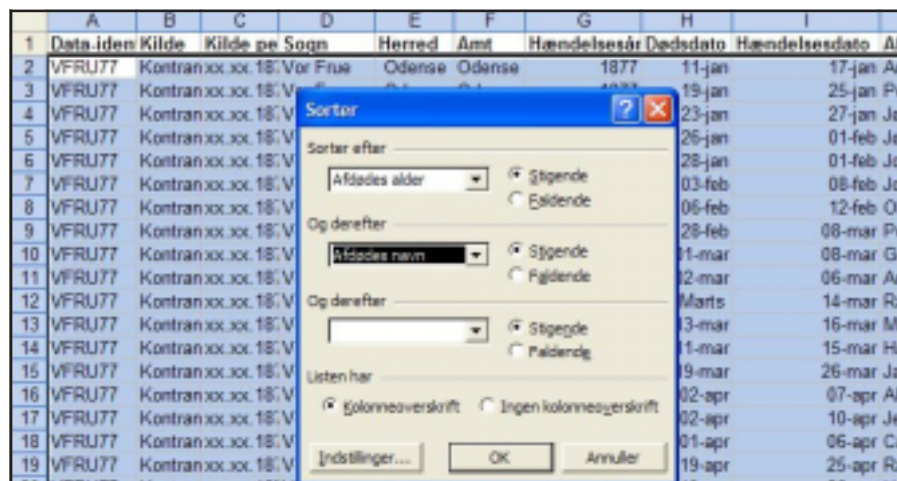
Linier med fejl

Første afdeling består nu i at få samlet alle linierne, hvor fejlene optræder. For at gøre det, går man op i feltet A1. Derpå trykkes på tastekombinationen [Shift]+[Ctrl]+[End], derved bliver alle celler med data i hele arket valgt. Derpå går man op i menuen og vælger Data – Sorter..., derved fremkommer vinduet, som er vist i figur 5.

Sorteringen er en af grundene til, at man skal fjerne alle de ekstra linier, som findes i filerne ved importen.

Automatiske rettelser med makro

Når sorteringen er foretaget, skal man i gang med at udføre de ovenfor beskrevne rettelser. Her følger en metode til at foretage rettelserne automatisk. Først skal der oprettes en makro. Begynd med at placere markøren i en tom celle i regnearket. Gå op i menuen og vælg Funktioner –

Figur 5. Først sættes mærke ved Listen har Kolonneoverskrift, derved fremkommer kolonneoverskrifterne i rullemenuerne her vælges i Sorter efter; Afdødes alder; i Og derefter; Afdødes navn. Klik på [Ok] og listen er sorteret.

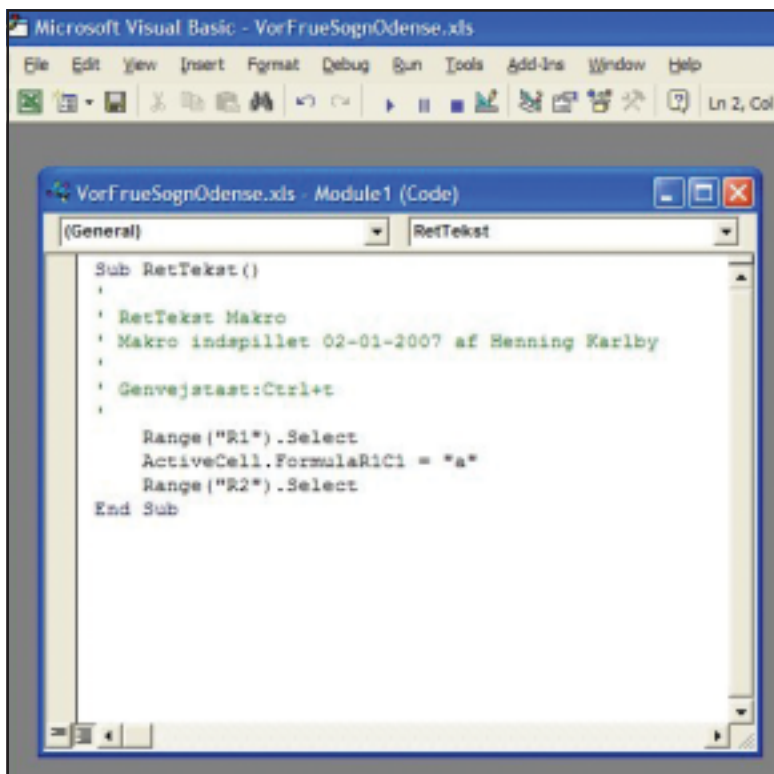
Makro ► vælg Indspil ny makro... Derpå fremkommer en dialogboks, hvor der indtastes et navn til makroen, og der indtastes et bogstav, som man ønsker at anvende som genvejstast. Jeg har valgt et t, fordi det er et af de mindre brugte bogstaver til genveje. Derpå vælges [Ok], og derved starter indspilningen. Når indspilningen er startet, fremkommer et lille vindue et eller andet sted på skærmen, det skal bruges til at stoppe indspilningen. Men først skal der noget ind i det tomme felt, indtast et **a** efterfulgt af

[↵] (ny linie). Derpå trykkes der på Stop indspilning.

Gå igen op i menuen Funktioner – Makro – Makroer... I dialogboksen, som fremkommer, vælges [Rediger], nu starter Basicprogrammet som følger med Excel. Billedet skulle se ud som figur 6.

De tre linier, som er rykket ind, skal nu udskiftes med de programlinier, som ses i rammen på næste side. Derpå har man en funktion, som enten kan anvendes halvautomatisk eller ved at fjerne „Rem“ i linien med For iTæller

Figur 6.

= 1 To X og rette X til et tal, som er lig med det antal linier i regnearket, der skal rettes, derpå fjernes også „Rem“ fra linien med Next. Når det er gjort, har man en automatisk „tekstretter“.

Gem makroen

Når programteksten er rettet, trykker man på [Ctrl]+[s], så bliver makroen gemt, og man er klar til at køre den.

For at programmet skal fungere korrekt, skal markøren stå i en celle, som indeholder den tekst, der skal tilføjes til afdødes navn, i eksemplet „arbejdsmand“. For at sikre sig, at man har skrevet programmet korrekt ind, kan man vente med at rette linierne, som sætter fart på programmet. Hvis man først tester programmet på en enkelt linie, kan man se, om det fungerer efter hensigten.

Husk at gemme regnearket inden programmet startes, så kan man altid begynde forfra, hvis regnearket bliver ødelagt af en forkert indtastning.

Genopretning af regnearket

Nu skal regnearket „genoprettes“. Udfør igen en sortering, denne gang på rækkefølgen 1. Hændelsesår, Dødsdato og Afdødes navn.

Når regnearket er rensset, er der kun tilbage at søge i det. Det gør man ved at gå op med markøren i regnearkets øverste linie, derpå vælger man Data – Filter – Autofilter.

Derved bliver den første linie den med kolonneoverskrifterne forsynet med en rulleboks-funktion. Et klik på en trekant ved f.eks. Afdødes navn ruller en liste ud, med alle navnene på de afdøde ordnet i alfabetisk rækkefølge, her vælges et navn, hvorefter alle oplysninger om det pågældende navn isoleres på skærmen. Bemærk der kan godt være flere afdøde med samme navn i listen, så får man selvfølgelig alle dem frem samtidig, som på figur 7.

Fil med e-mail

Det er muligt at få filen RetTekst bas ved at sende en mail til artiklens forfatter [karlby@privat.dk]. I dit regneark skal du blot vælge Funktioner –

Sub RetTekst()

```

'
' RetTekst Makro
' Makro indspillet 02-01-2007 af Henning Karlby
'
'
' Genvejstast:Ctrl+t
'
'
' Dim sCelle1 As String
' Dim sCelle2 As String
' Dim sCelle As String
' Dim sTekst As String
' Dim sTekst1 As String
' Dim sTekst2 As String
' Dim sNyTekst As String
' Dim iTaeller As Integer
' Dim iTal As Integer

```

Rem For iTaeller ... linien kan bruges til automatisering af funktionen
Rem fjern „Rem“ foran For og i sidste linie foran Next og skriv antallet
Rem af linie der skal rettes ind i stedet for X

```

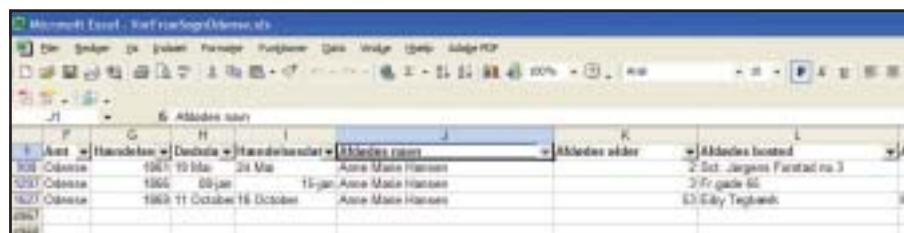
Rem For iTaeller = 1 To X
sCelle1 = ActiveCell.Address 'Adressen på celle 1'
sTekst1 = Range(sCelle1).Formula 'Henter indholdet af cellen
ActiveCell.Offset(0, -1).Activate 'Flytter 1 kolonne til venstre
sCelle2 = ActiveCell.Address 'Adressen til den nye celle 2
sTekst2 = Range(sCelle2).Formula 'Henter indholdet af celle 2
sNyTekst = sTekst2 & „-“ & sTekst1 'Samler 2 tekster til en
Range(sCelle2).Formula = sNyTekst 'Indsætter ny tekst i celle 2
ActiveCell.Offset(0, 1).Activate 'Flytter 1 kolonne til højre
For iTal = 1 To 10 'Starte en løkke som flytter tekster en
ActiveCell.Offset(0, 1).Activate 'celle mod venstre
sCelle = ActiveCell.Address 'der flyttes 10 tekster
sTekst = Range(sCelle).Formula 'Hvilket skulle være nok
ActiveCell.Offset(0, -1).Activate 'til at alle tekster er
ActiveCell.Formula = sTekst 'sat på plads inden næste
ActiveCell.Offset(0, 1).Activate 'linje redigeres
Next 'Næste celle flyttes
ActiveCell.Offset(1, -10).Activate 'Tilbage til start kolonnen
Rem Next
End Sub

```

De grønne tekster i programteksten er kun forklarende tekster, der ikke behøver at blive indtastet.

Makro – Visual Basic Editor. Når editoren kommer frem, vælges File – Import file, med Åben filer dialogboksen navigeres hen til det sted, man lagde bas-filen, den åbnes, luk nu Visual Basic Editoren igen, hvorefter

man er klar til at arbejde med makroen. Husk når Excel-mappen herefter åbnes spørger programmet altid, om man vil åbne med eller uden makroer, dertil skal svares [Med makroer].
God fornøjelse.

Figur 7. Her er Autofilter slået til, og i rullelisten med Afdødes navn er valgt Anne Marie Hansen. Man kan se, hvilke lister der er valgt, idet trekanten farves blå i den valgte liste. Man kan få hele listen frem igen ved i listen at vælge Alle.

Pasprotokoller

- en glemt kilde til slægtsforskningen

Michael Dupont

Stenager 216 st.th.

2600 Glostrup

michaeldupont@wanadoo.dk

En spændende kilde til slægtsforskningen er de såkaldte pasprotokoller eller pasjournaler, der er en relativ ukendt og derfor ubenyttet kildegruppe. De er bevaret fra størstedelen af det 19. århundrede og findes i retsbetjentarkiverne på landsarkiverne.

Når man ikke ved, hvor en person kommer fra eller rejser hen, vil pasprotokollerne i mange tilfælde være et godt sted at begynde. I 1800-tallet skulle man nemlig bruge pas til indlandsrejser, og via pasprotokollerne kan man følge en persons rejsefærd.

Materialet er stort og kan forekomme uoverskueligt, især fordi det er meget dårligt registreret, og fordi én pasprotokol både kan indeholde noteringer om udstedte pas og foreviste pas mm. På Landsarkivet i København er der for nylig blevet udarbejdet en registratur over pasprotokollerne i de sjællandske byfogeders arkiver. Alene herfra findes der omkring 275 protokoller.

I slutningen af artiklen vil jeg komme med et forslag til, hvordan materialet i videre udstrækning kan blive tilgængeligt for slægtsforskere.

Pas og pasprotokoller

Hvis man kort skal karakterisere, hvad et pas er, så er det et personligt dokument, som en person skal bruge til at identificere sig med på rejser.

I dag er et pas et lille hæfte, der er udstedt af politiet. Tidligere bestod det blot af et stykke papir, og udstederen kunne være mange forskellige myndigheder afhængig af passets karakter og brug, bl.a. byfoged, rådstue og amt. Jeg vil dog koncentrere mig om de pas, der har relation til byfogedens embede.

Allerede fra 1600-tallet kender vi i Danmark til lovgivning, der nævner rejselegitimation.

I Danske Lov fra 1683 læses der f.eks.: „Naar nogen fremmet til Sognene ankommer, skal Bønderne strax give Præsten det tilkiende, som deris

Pas og Bevis de medbringe skal læse“ (3. bog, kap. 19, stk. 8).

Staten havde et voksende ønske om at kontrollere befolkningens bevægelse; men det er stort set først fra slutningen af 1700-tallet, at der er bevaret pasprotokoller. I pasprotokollerne finder man især oplysninger om udstedte og foreviste pas. Fra Københavns paskontor findes de fra 1788 og fra Korsør byfoged fra 1798. Først i 1815 blev det pålagt retsbetjenten at føre pasprotokoller. Tendensen er dog, at de ofte først er bevaret lidt senere, nemlig fra omkring 1820 til ca. 1920.

Hvem skulle have pas

Alle indlændinge - dvs. adelige, gejstlige, borgere og bønder - skulle være forsynede med gyldigt pas, når de rejste over vand; både mænd som kvinder. Det betyder, at en sjællænder f.eks. skulle have pas for at rejse til Lolland-Falster, Fyn, Jylland eller udlandet. Man skulle holde sig til den korteste rejserute; men hvis man alligevel blev nødt til at forlade den, skulle man straks henvende sig til den lokale pasmyndighed og her forklare sig. Man kan f.eks. forestille sig håndværkere, der fik tilbudt arbejde uden for deres planlagte rejserute.

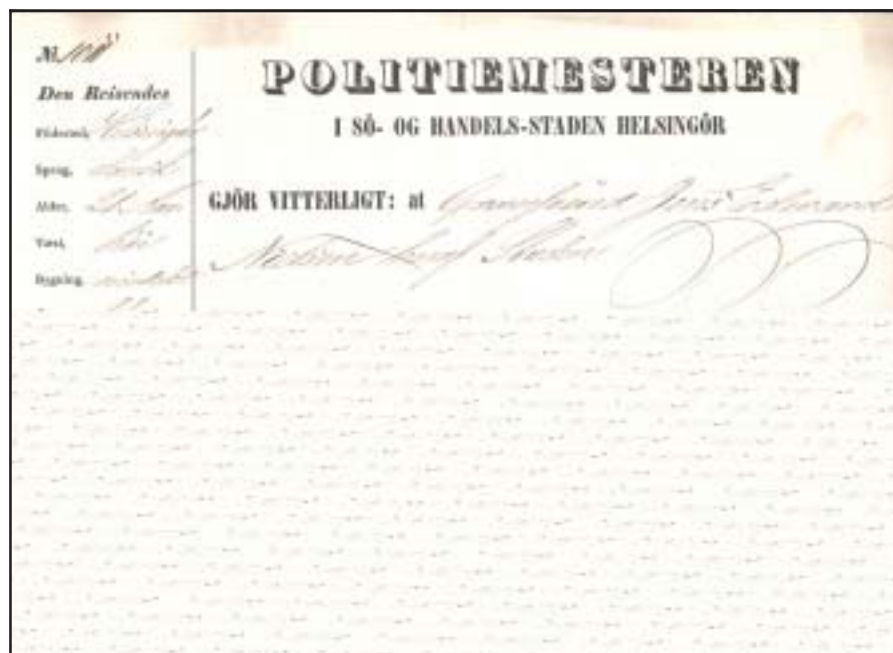
Især fra byfogederne i Korsør og Helsingør findes lange rækker af pasprotokoller, da der her fandtes de travleste færgesteder på Sjælland.

Fra København er materialet sporadisk bevaret, da myndighederne af pladshensyn har kasseret meget. Fra perioden 1788-1850 findes der københavnske pasregnskaber på Rigsarkivet under gruppen Reviderede Regnska-

Billede 1: Pas udstedt i København 1807 (Helsingør Byfoged).

Billede 4:
Pas udstedt i Helsingør 1855
(Helsingør Byfoged).

ber. De består hovedsaglig af pasprotokoller over udstedte pas samt kladder til pas. For perioden 1860-1869 findes der i Københavns Politis arkiv på Landsarkivet i København protokoller over ankomne rejsende.

I en lov udstedt 7. august 1846 skete der en betydelig indskrænkning i hvem, der skulle have pas. Her befalede kongen, at „Indlændinge, der gjøre Søreiser mellem forskjellige i Kongeriget Danmark beliggende Steder [...] skulle herefter være fritagne for den dem hidtil paahvilede Pligt til at være forsynede med Pas“.

Dog gjaldt dette ikke for visse grupper i samfundet, bl.a. tyende og håndværkere. Man mente bl.a., at de var mere tilbøjelige til kriminalitet, og derfor holdt man et vågent øje med dem. Pasprotokollerne kunne nemlig bruges til at opspore og kontrollere folk med.

Udstedelse og forevisning af pas

Et udstedt pas var et ark papir med forskellige data om pashaveren. På billede 1 ses et pas, der er udstedt i København til købmand Friderich Wilhelm Griebel, der ønskede at rejse til Göteborg (Gottenborg) over Helsingør. Passet er udstedt 2. november 1807, kun få måneder efter englændernes bombardement af hovedstaden.

Fra 1808 skulle der på de udstedte pas fremgå ansøgerens navn, fødested, højde, udseende, hvor han skulle rejse hen mm. (se billede 4). Disse punkter vil de fleste steder også findes noteret i pasprotokollerne. De skulle sikre, at en myndighed på stedet skulle kunne afgøre - så godt det var muligt - om det virkelig var den rejsendes eget pas. Der lader ikke til at have været helt klare regler for, hvornår en person skulle forevise sit pas, når han rejste over land.

Paskontrollør H. P. Giessing skriver dog i sin bog „Systematisk Fremstilling af den danske Lovgivnings Bestemmelser om Pasvæsenet“ fra 1841: „Enhver til en Kjøbstad ankommende fremmed og ubekjendt Person, som agter nogen Nat at opholde sig sammesteds, skal anmelde sig for Byens Politimester, der har at undersøge hans Passer og Beviisligheder; dog undtages herfra de Reisende, som indlogerer sig paa de offentlige Gjæstgiversteder, om hvilke, naar de ikke opholde sig længere end een Nat, saadan Anmeldelse er uforuden, saafremt Gjæstgiveren ikke finder deslige Reisende mistænkelige, men han i saa Henseende vil staae til Ansvar“.

I København skulle pas forevises ved en af stadens fire byporte, før man kunne passere. Den rejsende skulle vise sit pas til den lokale politimyndighed og få det påskrevet med dato,

retskredsens navn samt paskontrollørens underskrift.

I pasprotokollerne over foreviste pas findes bl.a. oplysninger om hvor og hvornår, det er udstedt, hvornår passet sidst er påtegnet, hvornår man er ankommet, og hvor man skal hen. På den måde kan man følge en persons rejse.

På billede 2 ses et udsnit af en pasprotokol fra Korsør byfoged med noteringer om foreviste pas. I Kalundborg i 1831 skulle følgende punkter udfyldes i pasprotokollen: Dato for passets forevisning, navnet på pashaveren, vedkommendes hjemland, hans arbejde, hvor han kommer fra, hvor han skal hen, hvor passet er udstedt, hvad han skal betale i gebyr samt evt. anmærkninger.

Indtil 1839 skulle man have udstedt et nyt pas hver gang, man ønskede at rejse. Herefter blev det bestemt, at ens

Billede 2: Udsnit af pasprotokol fra Korsør byfoged 1823 (Korsør Byfoged).

Billede 3: Attest fra skrædderlavets oldermann i Helsingør 1807 (Helsingør Byfoged).

gamle pas blot skulle påtegnes med anmærkning om rejsens fortsættelse og passets vedblivende gyldighed.

Når man ankom til et sted, hvor passet skulle viseres, skulle det opbevares hos politimyndigheden indtil rejsens fortsættelse. Årsagen har vel været den, at øvrigheden på den måde har haft større kontrol med den rejsende og vidst, hvornår han rejste videre. Derfor finder man i dag afleverede pas i retsbetjentarkiverne. Hvis man ikke ved, hvor en person kommer fra, så er det et godt sted at begynde. I mange retsbetjentarkiver vil de afleverede pas dog være kasserede.

Vandrebøger og skudsmålsbøger

I løbet af 1800-tallet skulle især håndværkssvende og tyende benytte pasbøger, hvor flytninger eller rejser skulle noteres. Som omtalt gjaldt loven af 7. august 1846, der ellers fritog det store flertal for rejsepas til indenlandsrejser, ikke disse grupper.

Fra 1828 skulle alle rejsende håndværkssvende anskaffe sig en „vandrebog“. Myndighederne ønskede på den måde at hindre håndværkeres omflakken i landet. I alle de købstæder, som de passerede på deres rejse, skulle bogen forevises hos byfogeden. Forevisninger af vandrebøger vil de fleste steder være nævnt i pasprotokollerne. Allerede før 1828 ses håndværkssvende dog at være blevet noteret, når de forlod en retskreds og ikke kun, når de rejste over vand.

Når man som håndværker ønskede at rejse, skulle man desuden forevise en attest fra sin mester eller lavets oldermann på, at man måtte rejse og ikke skyldte noget. Se f.eks. billede

3, der viser en attest udstedt af oldermannen for Helsingør skrædderlav dateret 15. november 1807 til „skreder svend Verrengreen der Agter at Reise till Stokhollem“.

I 1833 blev det pålagt tyende at have en „skudsmålsbog“, hvor deres flytninger skulle noteres. Forevisninger af skudsmålsbøgerne i byerne vil være noteret i kirkebøgernes til- og afgangslister indtil 1854 og herefter i de såkaldte tyendeprotokoller i retsbetjentarkiverne. I mange købstæder fortsatte præsterne dog med at føre til- og afgangslister.

På landet skulle kirkebøgernes til- og afgangslister føres indtil 1875, hvorefter kontrollen med tyende overgik til retsbetjenten, dvs. herredsfogeden eller birkedommeren. Påbudet om at have en skudsmålsbog blev fjernet i 1921, men i praksis først i 1924, da folkeregistret det år overtog kontrollen med flytninger.

Udlændinge

Når udlændinge ønskede at rejse i Danmark, skulle de have gyldig rejselegitimation. I Helsingørs pasprotokoller findes mange udlændinge derfor registrerede.

Fra 1862 var svenskere, nordmænd og englændere dog fritaget. Fra 1875 skulle udlændinge generelt ikke længere bruge pas. De skulle i stedet have

en pasbog kaldet en „opholdsbog“, hvor forevisningerne skulle indføres.

Pastvangen for udlændinge blev genindført i 1917 som følge af 1. Verdenskrig, mens kravet om opholdsbøger først afskaffedes i 1928.

Problem

Et problem ved pasprotokollerne er, at den rejsende ikke blev noteret, når han ankom til sin destination. Det betyder, at det kan være svært at finde ud af, hvor folk kommer fra. Man skulle dog aflevere sit pas til byfogeden, når man var færdig med at bruge det; men det vil langt fra være sket i alle tilfælde.

Det er dog et forsøg værd at lede efter dokumenter til pasprotokollerne, da brugte pas skal findes her. Evt. kan man tage kirkebøgernes til- og afgangslister eller lægdsrullerne til hjælp, når man vil undersøge, hvor en person kommer fra, selv om de også har deres klare begrænsninger. Til- og afgangslisterne indeholder oftest kun tyende, og i lægdsrullerne finder man indtil 1849 kun personer af bondestanden. Det betyder, at mange rejsende ikke vil være at finde i disse to kilder.

Eksempler

Følgende vil jeg vise, hvad man i konkrete tilfælde kan finde om en person, der får udstedt pas.

1. eksempel: Når man ikke ved, hvor en person kommer fra.

Snedkersvenden Knud Olsen Theilland foreviste den 2. januar 1832 sit pas i Holbæk. I pasprotokollen fremgår følgende oplysninger: Passet forevist: 2/1 1832. Navn: Snedkersvend Knud Olsen Theilland. Passet udstedt: København 26/10 1830. Passet sidst påtegnet: Kalundborg 31/12 1831. Hvortil påtegnet: Roskilde.

Nu ved vi, at passet sidst blev påtegnet 31/12 1831 i Kalundborg. I paspåtegningsprotokollen i Kalundborg under denne dato fremgår Knud Olsen Theillands fødested at være Århus (eller omegn!). Dermed kender vi både hans fødested og ved, hvor han har opholdt sig.

2. eksempel: Når man ikke ved, hvor en person rejser hen.

Hvis man f.eks. skal finde ud af, hvor garversvend i Helsingør, Jens Edward Nielsen, blev af i 1855, så kan man lede efter ham i byens pasprotokol over udstedte pas.

Her fremgår det, at han den 29. oktober 1855 fik udstedt rejsepas fra Helsingør til New York. I pasprotokollen ses følgende oplysninger om ham: Den rejsendes navn: Jens Edward Nielsen. Stand: Garversvend. Fødested: Helsingør. Alder: 21 år. Signalement: Vækst høj, bygning middel, øjne blå, hår blondt, sprog dansk. Hvor og hvornår passet sidst er påtegnet: Helsingør. Hvorhen rejsen går: New York. Hvem der garanterer for ham: Mundtlig begæring af garver Rhode. Hvor den rejsende har logeret: Garver Rhode. Anmærkning: Blanket nr. 1011. Gebyr: 0 rd. 1 mk. 8 sk.

På bagsiden af passet, der også findes i Helsingør byfogeds arkiv, har forskellige paskontrollører noteret, når Jens Edward Nielsen under sin rejse foreviste sit pas. Her fremgår det bl.a., at han den 31. oktober 1855 viste sit nyudstedte pas til Helsingørs toldbodvagt i forbindelse med sin udrejse. Den 14. august 1856 blev passet forevist Københavns Garverlav, vel i forbindelse med, at han søgte

arbejde som garver i København. Det fremgår dog ingen steder på passet, at han skulle være kommet til New York.

Årsagen til, at passet til sidst havnede i Helsingør - samme sted som det blev udstedt - må være, at han siden vendte tilbage til sin fødeby og her afleverede det ved ankomsten. Se passet på billede 4 (på side 9).

3. eksempel: Pasprotokoller som kontrolmateriale.

Hvis man sammenligner noteringen om Jens Edward Nielsen i pasprotokollen med lægdsrullen for Helsingør (2. udskrivningskreds, lægd 65), fremgår det ikke i lægdsrullen, at han rejste fra Helsingør. Man kan med andre ord bruge pasprotokollen til at kontrollere lægdsrullen og vice versa.

Muligheder

Som det fremgår ovenfor, er pasprotokollerne et stort, ubenyttet og spændende materiale. Her kan man se, hvor en person kommer fra, og hvor han rejser hen. Kort sagt kan de fungere som et glimrende hjælpemiddel til slægtsforskningen. Det nemmeste er at finde en person, der forlader sin retskreds, rejser over vand eller til udlandet. Det er straks mere problematisk at lokalisere en person i pasprotokollerne, der ankommer til et sted.

Et stort overblik over rejsende kunne skabes, hvis man f.eks. indtastede de pasprotokoller, der findes fra Korsør byfoged. De begynder allerede i 1798 og indeholder registreringer af stort set alle, der krydsede Storebælt indtil 1846. En database ville kunne give en enestående og let indgang til mange andre pasprotokoller fra landets retsbetjentarkiver. I Korsør ville det fremgå, hvor personen kom fra, og hvor han rejste hen. Så ville det nemt lade sig gøre at forfølge henvissningen og måske til sidst finde de oplysninger om den rejsende, som man søgte. De personer, som man hermed kunne lokalisere, ville dog kun være dem, der på et tidspunkt i deres liv havde krydset bæltet; men det ville

formentlig også være en stor del af det samlede antal rejsende.

Nu er bolden kastet op, pasprotokollernes muligheder er beskrevet, og invitationen til at påbegynde organiseringen af en database står hermed åben for alle interesserede. Mulighederne for slægtsforskere ville være uendelige.

Læs mere

Caplan, Jane og John Torpey: *Documenting individual identity*, Princeton University Press 2001.

Frandsen, Niels H.: *Dansegilde og mordbrand. Vejledning i retsbetjentarkiverne*, 1995.

Gulddal, Jesper: *Beskyttelse, bevægelseskontrol, identifikation: Træk af pasvæsenets historie*, i: Tidsskriftet Politik, nr. 3, årg. 7

Gulddal, Jesper og Mette Mortensen (red.): *Pas. Identitet, kultur og grænser*, 2004.

Skaaning, Jytte: *Find din slægt - og gør den levende. Håndbog i slægts-historie*, 1. udg. 2003.

WEGA BOGBINDERI

Stenildhøjvej 54
9600 Aars

Indbinding af:

- alle slags slægtsbøger
- tidsskrifter mm.

Pris efter aftale

Bogbindermester:

Heidi Gass Sibbesen
Tlf. 98 66 12 81
Mail: Heidi.gass@sibbesen.dk

Stephen P. Morse kommer til København

Stephen P. Morse – erfaren slægtsforsker og edb-guru – har åbnet genveje til Ellis Island, Ancestry.com m.fl. De fleste slægtsforskere med udvandrere i familien kender Ellis Island databasen og Ancestry.com, men ikke alle kender Morses „One-Step“-portal. Selv erfarne forskere bliver overrasket over, hvor meget de kan lære af Stephen P. Morse.

Elsabeth Paikin
JGS-Danmark
Kildevænget 37
2100 København Ø
www.jewishgen.org/jgs-denmark

Stephen P. Morse har været med i front i edb-udviklingen og var manden bag 8086-processoren (som han selv kalder bedstefar til Pentium-processoren). Efter at være gået på pension fik han tid til et længe næret ønske om at finde siden rødder i Europa. Men som han siger:

„Da Ellis Island databasen blev åbnet i april 2001, blev jeg, som mange andre, frustreret over langsommeligheden. For at søge blot ét navn måtte man gå fra den ene webside efter den anden med masser af ventetid – spildtid. Jeg indså, at jeg kunne spare tid, hvis jeg udviklede mit eget søgeprogram, som kunne finde svarene efter blot at have indtastet søgekriterierne ét sted. De få timer, jeg brugte til at udvikle søgeprogrammet, har „tjent sig ind“ mangefold siden.

Efter nogle succeser fortalte jeg nogle venner om det, og de fortalte det videre til andre osv. Pludselig blev jeg nævnt i adskillige aviser og månedsblade, og derefter fik jeg en masse e-mails fra ukendte personer i hele verden“.

„One Step“

Det var i 2002, og siden er det gået hurtigt, og Morse har udviklet genveje til adskillige andre websites og online søgbare databaser, således at man nu har genveje til:

- Passagerlister (Ellis Island, Castle Garden, Baltimore, Boston, Galveston, Philadelphia, San Francisco, Hamburg)
- Ancestry.com
- folketællinger i USA
- folketællinger i England
- folketællinger i Canada
- og meget, meget mere...

Udover genvejene har han også udviklet andre hjælpeprogrammer som f.eks. oversættelse fra græsk og russisk til engelsk.

Han har også vejledning til, hvorledes man kan udvikle sine egne søgeprogrammer og lignende. Det kan alt sammen findes på hans „One Step“-website: www.stevemorse.org

Hvilket fantastisk held, at en foregangsmand på edb-området også interessererede sig for slægtsforskning og udnyttede sin viden og ekspertise til hjælp for sig selv – men også for alle os andre!

Morse i København 13. juni 2007

Morse er en efterspurgt foredragsholder – i 2006 holdt han 21 foredrag rundt om i USA, i 2007 er han allerede i gang med en række foredrag – foreløbig 17 – i USA men som noget nyt også i Europa. Han skrev til mig og spurgte, om vi var interesseret i, at han kom til København, og det var, som man siger, “an offer we couldn’t refuse“. Det er jo ikke hver dag, man får den slags tilbud.

Morse vil onsdag den 13. juni for-

Stephen P. Morse modtager én af mange priser for sit „One Step“-website

tælle om og demonstrere sit „One Step“-program. Selv dem, der kender hans „One Step“, vil kunne lære nogle nye tricks og smutveje. Mødet forventes at blive holdt i Medborgerhuset, Danasvej 30B, Frederiksberg.

Foredraget holdes på engelsk, men vi vil udarbejde et resumé, hvori hovedlinierne i hans foredrag vil blive oversat til dansk. Dette resumé vil blive sendt gratis til alle tilmeldte som pdf-fil – eller for dem, der ønsker det på papir, vil det kunne forudbestilles mod betaling af 25 kr.

For at kunne dække Morses rejse- og hoteludgifter vil der blive opkrævet et deltagergebyr på 75 kr.

Man kan finde yderligere informationer på Jødisk Genealogisk Selskabs website: www.jewishgen.org/jgs-denmark - hvor der også er en tilmeldingsblanket og betalingsvejledning.

JGS-Danmark

Indkaldelse til

DIS-Danmarks generalforsamling 2007

Lørdag den 21. april 2007 kl. 14.30

i bygningen „Helsingør Theater“, Den Gamle By, Viborgvej 2, 8000 Århus C.

Kørselsvejledning på www.dengamleby.dk/vej.htm

Tilmelding til generalforsamlingen er ikke nødvendig.

Mulighed for en guidet rundtur i Den Gamle By i Århus - læs side 3.

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse og bestyrelsen orienterer om det løbende budget
4. Behandling af indkomne forslag (*Der er ikke fremkommet forslag*)
5. Fremlæggelse af budget for det kommende kalenderår, herunder fastlæggelse af kontingentet for det kommende år
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen + 2 suppleanter
Bestyrelsesmedlemmer
Erik Kann (*Modtager genvalg*)
Henriette Idestrup (*Genopstiller ikke*)
Jette Jørgensen (*Genopstiller ikke*)
Suppleanter
Jens V. Olsen (*Modtager genvalg*)
Ruben Højmark (*Modtager genvalg*)
7. Valg af 2 revisorer + 1 suppleant
Revisorer
Svend Erik Christiansen (*Modtager genvalg*)
Ole H. Jensen (*Modtager genvalg*)
Revisorsuppleant
Knud Spangsøe
8. Eventuelt.

Bestyrelsens beretning 2006

Generalforsamlingen i 2006

Generalforsamlingen for DIS-Danmark 2006 foregik sædvanen tro på et sted med historisk betydning, nemlig i restauranten på Frilandsmuseet i Brede ved København.

Før generalforsamlingen var foreningen vært ved guidede rundvisninger på museet samt ved en kop kaffe med brød. Vi kom for sent i gang med generalforsamlingen, fordi rundvisningen på Frilandsmuseet trak lidt ud.

På dagsordenen for generalforsamlingen var der bl.a. forslag til ændring af vedtægterne. Der var stor spørgelyst om disse ændringer, men også om overholdelsen af formalia. Vi kom under tidspres, da der skulle holdes bryllupsfest i lokalet om aftenen.

Bestyrelsen har taget ved lære af dette. For at få en mere smidig afvikling af fremtidige generalforsamlinger vil der blive adgangskontrol med udlevering af stemmematerialer til de fremmødte medlemmer.

Der skulle vælges 3 nye bestyrelsesmedlemmer, idet Boris Reimann og vores tidligere formand Ole H. Jensen ikke ønskede genvalg. Foreningens kasserer Werner Wittekind var ligeledes på valg. Der var for en gangs skyld opstillet flere kandidater, end der skulle vælges. Werner Wittekind blev genvalgt. Leif Sepstrup fra Herning og Merete Nielsen fra Helsing blev valgt ind. Suppleanterne blev begge genvalgt. Der skete derudover valg til revisor og revisorsuppleantposterne.

Konstituering

Efterfølgende konstituerede bestyrelsen sig således: Formand Arne Christiansen, næstformand Erik Kann, kasserer Werner Wittekind og sekretær Henriette Idestrup. Erik Kann valgtes til ansvarshavende redaktør, Kathrine Tobiasen som medredaktør.

Bestyrelsesmøder

Udover konstitueringsmødet umiddelbart efter generalforsamlingen er der siden generalforsamlingen og kalen-

deråret ud holdt 3 bestyrelsesmøder, hvoraf ét var bestyrelsens weekendmøde, der er blevet en god tradition, hvor vi har mulighed for at gå mere i dybden med emnerne.

Denne gang blev weekendmødet det første møde efter generalforsamlingen for at lette de nye bestyrelsesmedlemmers start i bestyrelsen.

Medlemstallet

Ved generalforsamlingen i 2006 var medlemstallet 4.422. Dette er i løbet af året steget en smule til 4.660 medlemmer, fordelt med ca. 2.350 på Sjælland med omliggende øer, ca. 1.775 i Jylland, 425 på Fyn og ca. 110 i udlandet.

Gode ideer til, hvorledes vi får endnu flere medlemmer, er særdeles velkomne.

Lokalgrupper

Der er i løbet af året kommet god gang i flere lokale klubber rundt om i landet. DIS-Odense er en lille aktiv gruppe med 20-30 deltagere. DIS-Sydfyn har meddelt, at de atter vil starte aktiviteterne. DIS-Helsingør og DIS-Helsing er inde i en meget positiv gænge. DIS-Nordjylland er ophørt, men der er aktivitet i DIS-Himmerland. Der er herudover initiativer i Haslev-området, der måske fører til dannelsen af en ny lokalgruppe.

Bestyrelsen har indledt en drøftelse af, hvorledes lokalgrupper organisatorisk skal indpasses i foreningen.

Mødesamarbejde med øvrige lokalhistoriske foreninger om foredrag og lignende er en af de opgaver, bestyrelsen vil lægge meget vægt på i tiden fremover.

Arkivalier Online

2006 er året, hvor der er sagt og skrevet meget omkring Arkivalier Online. I april blev projektet flyttet til en ny server på Rigsarkivet, en placering der sikrede betydeligt forbedrede adgangsmuligheder til dataene. Umiddelbart efter åbningen kørte systemet

fremragende. Senere på året har der været mange problemer med hjemmesiden, men disse problemer er nu løst i hvert tilfælde hvad tilgængelighed angår. Vores medlemmer af brugerrådet Per Agerbæk og Jens V. Olsen har ydet en stor indsats bl.a. med at få ændret på datafremvisningen.

Statens Filmningscenter inviterede den 12. oktober til reception i anledning af afslutningen af skanningen af det i kontrakten med ministeriet aftalte. Ved den lejlighed blev det afsløret, at FT1916 også var færdig og lagt på Internettet.

Tv: Landsarkivar Chr. R. Jansen, DIS-formand Arne Christiansen og rigsarkivar Johan Peter Noack.

Filmningscentret er nu gået i gang med indskanning af kirkebøger efter 1892, en skanning i 16 gråtoner, der ledsages af en sikkerhedsfilmning af arkivalierne. Der vil ligeledes blive foretaget en kvalitetskontrol af de allerede udførte skanninger efterfulgt af en ny indskanning af de dårligste eksemplarer. Alt i alt må projektet anses for en succes, der er til stor hjælp for slægtsforskere både herhjemme og i udlandet.

DIS-Danmark vil via vore repræsentanter i brugerrådet medvirke til at få etableret en indeksering af opslagene på Arkivalier Online. Arbejdet er allerede i gang via Per Agerbæks web-site www.utilis.dk, men der arbejdes på en direkte linkning mellem indekseringen og opslagene. Det bliver spændende at se, hvorledes denne løsning kommer til at se ud.

Kildeindtastninger

Kildeindtastningsprojektet fortsætter med imponerende indsatser fra frivil-

lige rundt om i landet. Som det ses på grafen fra DDA's hjemmeside, er der omkring årsskiftet indtastet mere end 12 mill. poster. Det er en stigning på ca. 1 mill. indtastede personer siden årsskiftet 2005-2006.

Der er ikke nogen årgange af FT, der er blevet færdiggjort i det forløbne år. 1880 og 1885 er de årgange, der er de mest sandsynlige kandidater til næste hele årgang.

Kirkebogsindtastningsprogram

En anden væsentlig udvikling inden for kildeindtastningen er udarbejdelsen af et indtastningsprogram for kirkebøger. Programmet skal sikre, at kirkebøgerne vil blive indtastet i et ensartet format, der muliggør en ensartet søgning i de indtastede data.

Rundt omkring på Internettet kan man finde afskrifter af kirkebøger og andre arkivalier. Formaterne på disse indtastninger er meget forskellige, og det vanskeliggør søgningen.

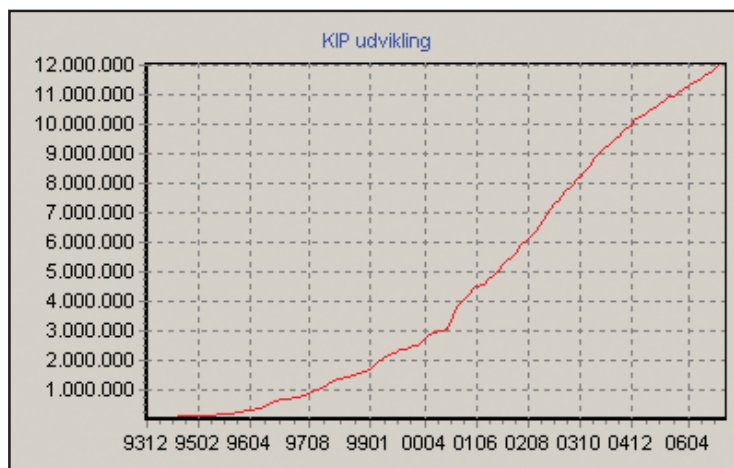
Jens V. Olsen har påtaget sig den ikke ubetydelige opgave at udvikle et generelt kildeindtastningsprogram, der ved hjælp af en styrefil danner en skabelon, hvori indtastning kan finde sted. Programmet er tilrettet for kirkebøger og døbt KIIP - KildeIndeks-IndtastningsProgram. Programmet blev frigivet den 2. april 2006 og sidst revideret 15. maj 2006.

Siden da er programmet hentet ned fra hjemmesiden <http://KIIP.dk> mere end 2.000 gange.

Før dette program kunne udvikles, var der et større arbejde med at få fastlagt, hvilke felter der skulle medtages i indtastningsprogrammet. Dette arbejde har involveret en række personer i og omkring KIK-samarbejdet.

Slægt & Data

Slægt og Data er også i år udkommet med 4 numre, hver med 32 velskrevne sider. En stor tak til redaktørerne Erik Kann og Kathrine Tobiasen herfor. Artiklerne i bladet omhandler meget varierede emner.

Diagrammet viser udviklingen i antallet af indtastede poster i Kildeindtastningsprojektet fra december 1993 til april 2006.

Undervisning, foredrag og klub-aftener

Der har været tilbudt rigtigt mange arrangementer rundt om i landet, spændende fra flerdageskurser til kortere debataftener i lokalgruppernes regi. Der har været godt fremmøde til mange af arrangementerne, men det har desværre også været nødvendigt at aflyse en række arrangementer på grund af manglende tilmelding. Bestyrelsen vil i foråret foretage en brugerundersøgelse blandt medlemmer på vores hjemmeside for at få afdækket, hvilke ønsker medlemmerne har til aktiviteter.

Som tidligere omtalt er der ved at komme ganske god gang i de lokale initiativer rundt om i landet. Disse lokalgrupper har bidraget til en væsentlig forøgelse af de lokale medlemsaktiviteter. Det har for bestyrelsen været lidt ærgerligt, at det har været nødvendigt at aflyse en længere række kurser og foredrag på grund af for få tilmeldinger.

For at forbedre overblikket over de møder, foredrag og lignende, der foregår i DIS-Danmark og i lokalforeningerne, arbejdes der på at få etableret en kalender, der er fælles for alle, så man ikke som nu skal søge oplysningerne rundt omkring på hjemmesiden. Når vi har fået kalendersystemet godt indarbejdet, er det tanken at invitere andre foreninger, der arbejder inden for vores felt, til at deltage på kalenderen, således at overblikket bliver endnu bedre.

Hjemmesiden

I det forløbne år har hjemmesiden ved mange flittige medlemmers hjælp udviklet sig videre, men vi er nu nået et stade, hvor der er behov for en fornyelse af hjemmesidens design og funktionalitet. Bestyrelsens kommunikationsudvalg har udarbejdet forslag til dette, og virkningerne heraf vil blive synlige i løbet af det kommende år.

Der er også oprettet en oversigt over medlemmer, der tilbyder fadderassistance til anvendelse af mange af vore datahjælpe midler.

DIS-Forum

Foreningens forum benyttes fortsat i meget stor stil. Grupperne Aneefterslysning, Hjælp til tydning og Hjælp til opslag er de grupper, der har flest indlæg, men også grupperne Metode og teknik samt Program og webproblemer bliver flittigt benyttet. Det er et udtryk for et stort behov for at få hjælp fra andre kolleger samt om disses vilje til at yde hjælpen.

Gruppen Find your relatives in Denmark, der henvender sig specielt til ikke-dansk-talende, er højt værdsat af efterkommere efter danske udvandrere rundt om i verden, og heller ikke Foreningsforhold skal glemmes. Her har alle med lyst til at gøre en indsats – på en eller anden måde – mulighed for at søsætte nye ideer.

DIS-Træf

DIS-Træf er et samarbejde med DIS-Norge. Efter langt tilløb er DIS-Træf

søgbar på Internettet. Her kan søges i de filer, som medlemmerne har indsendt.

Nordisk samarbejde

Foreningen deltog med en stand på Svenske Slægtsforskerdage i Stockholm i 2006 med 6 mand, 2 projektorer og 3 pc'ere. Vores stand blev besøgt af en lang række svenske og nogle få norske besøgende. Der var stor interesse for at få hjælp til, hvorledes man kunne finde oplysninger om danske familiemedlemmer. Svenskerne, der besøgte vores stand, var meget imponerede over, at der ikke skulle betales for oplysningerne i Danmark.

Det var i øvrigt imponerende at se, at der allerede 20 min. før udstillingen åbnede, stod en kø på flere hundrede mennesker, der ventede på at komme ind.

Dagen efter Svenske Slægtsforskerdage fandt det årlige NORDGEN-møde sted i Sveriges Slægtsforskerforbunds imponerende lokaler i Stockholm. Forbundet har sammen med andre foreninger nogle meget flotte lokaler med store samlinger af opslagsværker, auditorium, undervisningslokaler med pc'er, fast personale mm. Alt sammen finansieret via salg af cd'er samt af medlemskontingent.

NORDGEN-mødet drøftede det videre arbejde med udarbejdelse af en fælles nordisk-engelsk ordbog på nettet, udveksling af tidsskrifter foreningerne imellem, samt mere generelle menings- og idéudvekslinger. Et meget inspirerende samarbejde.

Bestyrelsen har forhåndstilmeldt sig Svenske Slægtsforskerdage 2007, der afholdes i Halmstad.

Efter NORDGEN-mødet havde Mormonkirken bedt om foretræde for NORDGEN-repræsentanterne. Mormonerne var mødt talstærkt op med 6 personer, der berettede om planerne for indskanning af de film, de havde liggende i „bjergtet“ med henblik på at lægge disse kilder på Internettet. Efterfølgende er det hensigten at etablere navneindeks til de indskannede sider ved frivilliges arbejde rundt om på kloden. Når disse indeks er etable-

ret, måske før, er det tanken, at anvendelsen skal udløse en eller anden form for brugerbetaling. Specielt de svenske repræsentanter var foruroligede over dette projekt, der, hvis gennemført helt ud, vil være en alvorlig konkurrent til en af de svenske foreningers væsentligste indtægtskilder, nemlig salg af data på cd'er.

Fremtiden

De mange aktiviteter beskrevet ovenfor afspejler i høj grad den situation, foreningen lige nu befinder sig i, nemlig en situation, hvor flere fast forankrede holdepunkter langsomt men sikkert forandres.

Mest åbenlyst er det, at den hidtidige centrale organisering af foreningen er under forandring i retning mod en decentraliseret, lokalt forankret organisering. Som allerede anført er det en udvikling, bestyrelsen mener bør støttes mest muligt til gavn for alle medlemmer. Der vil givet vis fortsat være brug for også at operere med en central forankring bl.a. til sikring af foreningens medvirken ved fælles nationale portaler til gavn for slægtsforskere rundt om i verden med aner i Danmark.

Meget vigtigt er det også, at der er sket en stagnation i den ellers konstante medlemstilgang. Der kan indlysende nok være mange forskellige grunde til denne stagnation. Et bud på en af forklaringerne kunne være, at DIS-Danmarks traditionsbundne varemærke – lettere og enklere anvendelse af edb-teknologi – ikke længere

er et helt så slagkraftigt argument som tidligere. Edb-teknologien er slægtsforskernes hverdag. De boltrer sig i den hver eneste dag i selskab med Arkivalier Online. Selve kernefunktionen, det at arbejde med kirkebøger og folketællinger, er digitaliseret.

Bestyrelsen står derfor over for at skulle overveje ændringer, således at foreningen i højere grad end hidtil også favner generelle slægtsforskningsmæssige problemfelter. Oplagte eksempler kunne være:

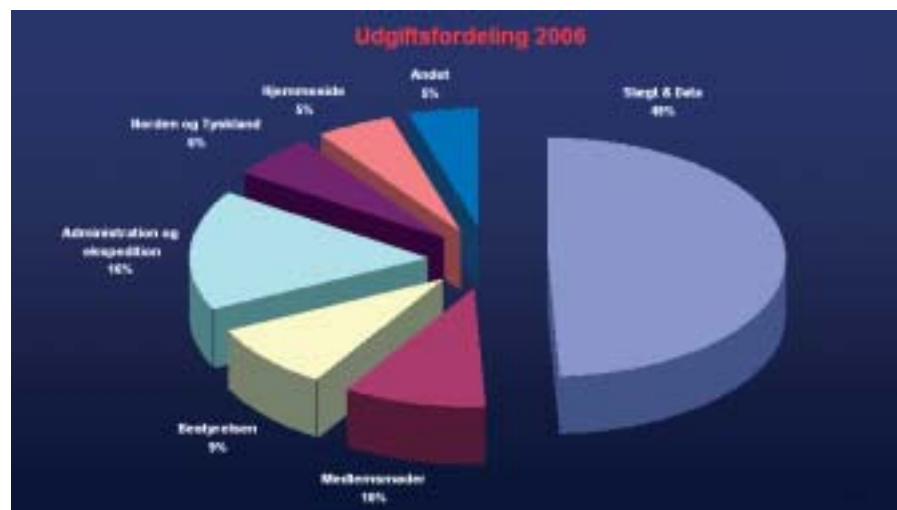
- *Hvordan fortæller jeg historien om min slægt?*
- *Hvordan planlægger og gennemfører man et interview?*
- *Hvordan tilrettelægger man indsamling og arkivering af slægtens dokumenter?*
- *Hvad kan man finde i et amtsarkiv?*
- *Hvordan fungerer et bispearkiv?*

Det ligger direkte i kortene, at en naturlig konsekvens af sådanne ændringer kunne være at søge et tættere samarbejde med de øvrige landsdækkende foreninger.

Udfordringerne for foreningen er store i de kommende år. At forene det, at kunne holde trit med alt det nye samtidig med, at rødderne ikke kappes for måske oveni at nyorientere foreningens faglige arbejdsfelt bliver ikke nogen helt enkel opgave. Det er bestyrelsens håb, at vi i optimal samklang med medlemmernes ønsker og visioner kan stikke den kurs, der vil være til størst gavn for alle.

Januar 2007

Bestyrelsen i DIS-Danmark

DIS-Danmark: Resultatopgørelse 1.1.-31.12. 2006

	BUDGET 2006	REGNSKAB 2006	BUDGET 2007 justeret	BUDGET 2008
INDTÆGTER	<i>Vedtaget på gfs. 2006</i>	<i>Revideret regnskab</i>	<i>Forslag til gfs. 2007</i>	<i>Forslag til gfs. 07</i>
Medlemmer (antal)	(4.600)	(4.612)	(4.700)	(4.900)
Kontingent i alt	822.500	807.080,55	940.000	980.000
Kurser	30.000	28.950,00	30.000	30.000
Bibliotekstyrelsen	20.000	0,00	30.000	30.000
Særnr. i alt	0	4.800,00	0	0
Disketter i alt	10.000	5.350,00	5.000	5.000
HFH i alt	1.000	0,00	0	0
Annoncer	1.000	1.300,00	2.500	2.500
Gl. Slægt & Data	0	1.050,00	0	0
Renteindtægter	18.000	10.960,34	10.000	10.000
Øredifference	0	0,09	0	0
INDTÆGTER I ALT	902.500	859.490,98	1.017.500	1.057.500

UDGIFTER

Medlemsmøder Vest	35.000	2.035,71	30.000	30.000
Medlemsmøder Øst	35.000	27.015,02	30.000	30.000
Mødeleder	60.000	52.234,22	65.000	67.000
Nordisk samarbejde	40.000	48.709,68	50.000	50.000
Nordtysk samarbejde	5.000	0,00	8.000	8.000
Telefonudgifter	16.000	12.000,00	15.000	15.000
Internet	10.000	5.538,38	6.000	6.000
Hjemmeside	20.000	25.248,00	30.000	30.000
Kommunikationsudvalg	0	15.000,00	20.000	25.000
Porto	6.000	2.535,45	3.000	4.000
Kontorartikler	3.000	2.105,46	3.000	3.000
Inventar	1.000	4.355,25	12.000	2.000
Programhjælp	1.000	0,00	1.000	0
Kontingent andre	500	350,00	500	500
Lokale afdelinger	5.000	2.167,36	10.000	15.000
Afgift PBS	50.000	43.500,03	50.000	50.000
Udstilling m.m.	20.000	795,00	1.000	1.000
Ekstern Revision	0	0,00	10.000	10.000
Div. administration	1.000	1.795,50	1.000	1.000
Generalforsamling	10.000	20.045,00	15.000	15.000
Bestyrelsesmøder	50.000	35.773,00	50.000	50.000
Transport	20.000	20.163,08	25.000	30.000
Eksterne møder	10.000	9.012,94	15.000	15.000
Bladporto	120.000	126.417,85	130.000	135.000
Slægt&Data	210.000	212.975,01	230.000	240.000
Redigering	70.000	77.490,00	80.000	90.000
Redakt. udgifter	3.000	1.906,80	3.000	3.000
Ekspedition	30.000	30.024,51	35.000	40.000
Ekspeditionsleder	55.000	56.912,59	60.000	62.000
KIP indtastning	10.000	8.963,75	5.000	5.000
DIS-Træf	5.000	8.223,85	10.000	10.000
Tab/Afskrivning	0	580,00	0	0
Gebyr m.m.	1.000	994,26	1.000	1.000
Forsikring	0	97,20	0	0
Buffer	0	0	13.000	14.000
UDGIFTER I ALT	902.500	854.965,00	1.017.500	1.057.500
ÅRETS RESULTAT	0	4.526,08	0	0

AKTIVER 2006

Kasse	1.023,48
Alm. Brand	8.360,67
Giro 501 2058	93.357,00
Alm. Brand 1	99.994,75
Alm. Brand 2	100.000,00
Norsk Bank	-3,33
Likvid beholdning	302.732,57
Tilgodehavende	1.635,00
Periodiseringer	25,00
AKTIVER I ALT	304.392,57

PASSIVER 2006

Saldo 1.1. 2006	136.681,35
Årets resultat	4.526,08
Saldo 31.12.2005	141.207,43
Omkostningskreditorer	86.598,52
Forudbet. konting.	76.175,00
Fejlkonto	411,62
PASSIVER I ALT	304.392,57

Illustreret Tidende.

Nr. 231.]

Udkommer hver Uge

→ Kjøbenhavn den 23. Februar 1864. ←

1 Kbn. Skilling.

[5te Bind.]

Indhold.

— De første 11. — Et nyt Dags i Vinter. — Et nyt Dags i Vinter.
 — De danske Billeder af de danske og danske. — Et nyt Dags i Vinter.
 — De danske Billeder af de danske og danske. — Et nyt Dags i Vinter.
 — De danske Billeder af de danske og danske. — Et nyt Dags i Vinter.

For Siden.

VI.

Om den nye Vint.

En mere at sige i den nye Vint er det nye, et det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter.

„Nell West“ indse forlag og andre, som det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter.

Om den nye Vint er det nye, et det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter.

Om den nye Vint er det nye, et det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter.

Om den nye Vint er det nye, et det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter.

Om den nye Vint er det nye, et det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter. Et Dags i Vinter er det nye Dags i Vinter, som det nye Dags i Vinter.

Om den nye Vint i Vinter.

Frontreportage fra 1864

„Nu have vi snart i fjorten Dage hver Aften hørt, at der næste Dag skulde skee Angreb, men der kom intet Angreb. Al Fredsforstyrrelse har indskrænket sig til to Forpostfegninger, hvori vi i den sidste (den 18de) destoværre havde nogle og tredive Saarede, foruden Døde.

Det var den dag, da „Rolf Krake“ skulde forsøge sine Kræfter mod den Bro, som Fjenden havde lagt ved Egersund til Broager. Da Fjenden mærkede denne Hensigt, ville han skyde sine Forposter frem for at sikkre sin Retraite, hvis Broen afbrødes. „Rolf Krake“ kunde imidler-

tid ikke benyttes i det Farvand, men bestod Ildprøven godt, idet den modtog flere end hundrede Granater uden at faa en Bule i Skroget eller nogen anden Molest.

Den kan altsaa bruges, og Fjenden har forsaavidt lært dens Kræfter at kjende. I samme Affaire blev en Menig saaret og fangen om Formiddagen. Han blev indlagt i et lille Huus, hvor han snart faldt isøvn og forbausedes meget, da han om Aftenen vaagnede og saa sine Landsmænd i Stuen. Fjenden havde trukket sig tilbage og glemt ham.“

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13

8900 Randers

Tlf. 86 44 56 89

tobiasen@dis-danmark.dk

Illustreret Tidende – en unik historisk kilde

Ovenstående er en reportage fra fronten på Als i 1864, og den står at læse i tidsskriftet Illustreret Tidende fra den 28. februar 1864. Bladet havde under krigen såvel skribenter som tegnere i felten, og læserne blev i ord og billeder løbende holdt underrettet om slagets gang.

Desværre oplyses navnet på den heldige sårede ikke - tænk om han var ens ane! Men ikke desto mindre har vi at gøre med en vaskeægte øjenvidneberetning fra krigen. Rapporterne fra fronten er et oplagt sted at søge „kød på slægten“.

Første danske ugeblad

Illustreret Tidende udkom hver søndag i perioden 1859 til 1924. Det var det første illustrerede danske ugeblad, uden at det dog har ret meget til fælles med nutidens ugeblade; det havde til formål at bringe både nyheder og baggrundsstof, litterært stof og underholdning, alt på et pænt højt plan.

Et sådant blad bliver med sine beskrivelser af samtiden en enestående kilde. I erkendelse heraf er det, som et projekt under Det Kongelige Bibliotek, lagt ud på Internettet. Her er det nu tilgængeligt i sin fulde udstrækning.

Skuespillere og grundlovsmænd

Man skal nok have forfædre, der var lidt ved musikken, for at man kan gøre sig forhåbninger om at finde stof om dem i bladet. Men de behøver afgjort ikke at have haft blåt blod i årerne. Et par vilkårligt valgte eksempler siger lidt om spændvidden og om bladets emnekreds. Den 18. marts 1860 kan man læse en omfattende nekrolog over en kgl. skuespiller ved navn Nicolai Peter Nielsen, en skattet fremstiller af (den tids) klassiske roller som Axel, Palnatoke og Hakon Jarl.

I nr. 746 fra 1874 bringes et stort portræt af Ole Kirk, født 1788 i Stadil, Ringkøbing, af fattig bondeæt, og deltager i den første jyske stænderforsamling. 1848 blev han valgt ind i den grundlovgivende forsamling, hvor han stod for frisindede anskuelser. Disse kom også til udtryk gennem omfattende skribentvirksomhed, som bl.a. Illustreret Tidende nød godt af. De er formentlig faldet fint i tråd med tidsskriftets ånd i øvrigt.

På straffeanstalt

Bladet har sat en ære i at være en øjenåbner for sin læserskare – at vise, hvordan verden så ud, ikke mindst steder, hvor læserne ikke måtte formo-

des at have deres daglige gang.

I nr. 564 fra 1870 fortæller en skribent, der nøjes med at underskrive sig B. C., om hvordan han begiver sig ud for at besigtige en straffeanstalt.

„Jeg kan ikke negte, at det var med en vis Beklemthed i Hjertet, at jeg saae flere massive Jerndøre lukke sig efter os“, fortæller han, inden han begiver sig ind blandt „simple Tyve, Bedragere, Menedere og Indbrudstyve“, som de fleste indsatte viser sig at være - mordere er der kun få af.

Rundturen gennem „disse Elendighedens Boliger“ giver forfatteren anledning til at gruble over retfærdighed og mangel på samme i tidens danske samfund, og han ender temmelig fortunlet over de stærke indtryk, han har modtaget: „Hvormange af dem, som gaae frit om herude, fortjente maaske at være derinde, og hvor mange af dem, som sukke derinde, fortjente maaske at være herude!“

Tegneren har for en gangs skyld ikke været med på denne tur – artiklen er uden illustrationer.

Eksotiske hedeegne

Ligeledes lå der en mission i at oplyse om fremmede lande; hæfterne er fyldt med reportager om steder og

begivenheder fra hele kloden. Men måske behøvede man slet ikke at gå så langt for at møde noget ganske fremmedartet.

I 1924 leverer S. Levin Hansen over to numre „Kulturhistoriske Billeder fra vestjyske Hedeegne“, og han har i sandhed bevæget sig ud i eksotiske egne. I Ansager møder han Søren Mølgaard, der høster på gammeldags vis og belærer om, at når lebladet skal være rigtigt skarpt, skal det hårdes, ikke slibes, og Jens P. Jensen i Nollund, der fletter simekurve, „for de unge har for megen Ild i Kroppen nu om Dage til at blive hjemme og arbejde med Husflidsarbejde“.

Mest bemærkelsesværdigt er næsten det lille lynghus, hvor „intet Murværk er benyttet, men over et lerstamper Gulv hævede Lyngtaget sig skraat til Mønningen. Dybt gemt i Taget sad Dør og Vinduer, og Ler var benyttet til at tætte med. Byggematerialet er billigt og findes saa rart paa Stedet, og det er tilmed lunt og lader sig let istandsætte“. Og det var beboet af danske medborgere!

Artiklen er illustreret med instruktive fotos hedeboerne i arbejde: En kvinde med sin rok, Søren med leen og skrædderen i ægte skrædderstilling på bordet – næsten ren frilandsmuseum.

Kulturstof

Illustreret Tidende var et kulturelt tidskrift. Ved bemærkelsesværdige teaterforestillinger var bladets udsendte skribenter på pletten, og bogudgivelser blev omtalt, ligesom man gennem alle årgangene kan finde smagsprøver på skønlitteratur – digte og noveller – spredt med rund hånd. Danske og udenlandske forfattere optræder side om side, man er vel internationalt orienteret! Ligeledes fornemmer man tydeligt, at skribenterne har gjort sig umage med deres sprog, det er folk, der har kunnet deres håndværk. I reportagerne prøver man ofte at tage et par spadestik under den kendte overflade.

Søgemuligheder

Illustreret Tidende kan findes på adressen www.illustreretidende.dk

De enkelte numre er lagt ind som billedfiler, side for side, hvilket betyder, at hver side skal hentes ned for sig. For at åbne siderne kræves et særligt plug-in, som det kun er Windows brugere forundt at installere. Heldigvis kan folk med andre styresystemer hente siden som pdf-fil, en mulighed som også giver en bedre udskrift, hvis siden skal printes ud. En fin service.

Søgemuligheder er ikke helt så smarte, som man kunne ønske det, når man vil gå på opdagelse i det omfangsrige værk. Til de første 15 årgange er der et fint og meget omfattende alfabetisk register, men for de øvrige årgange er man henvist til et topografiske indeks, som henviser til *billedtekster*.

Fordi bladene ligger som billedfiler, er fritekstsøgning desværre ikke mulig. Men da det store flertal af artikler rent faktisk er illustrerede, fungerer det i de fleste tilfælde. Der kan søges på alle mulige danske stednavne, og en efterprøvning viser, at bladet næppe kan beskyldes for københavneri – der er masser af artikler fra provinsen. Endvidere kan man vælge at gå ind via årgang eller årstal.

Tag på strejftog!

Hvis man er ude efter at få et billede af, hvad der har rørt sig i tiden, hvordan man har opfattet samtidens store begivenheder, hjemme og ude i den store verden, ja, så er der utroligt meget spændende stof at hente i Illustreret Tidende.

Find ud af hvad der skete det år, dine oldeforældre blev gift, slå ned på dine byer og egne via registret eller tag et strejftog gennem årgangene. Alle veje kan varmt anbefales.

ANNONCE

Nordisk Slægtsdatabase Et online Slægtsprogram

Danmarks største slægtsdatabase med over 200.000 personer, der samtidig er et kraftfuldt online slægtsprogram. Det, du indtaster, vises online til andre medlemmer med det samme.

Mere info og prøv gratis demo på www.nsdb.dk

Pris for medlemskab inden den 1. januar 2007 kun kr. 200,- herefter kr. 300,-

Som medlem af NSDB opnås der rabat på 10 % bl.a. til kunstner der maler flotte våbenskjold.

DIS-Træf

- en ny mulighed via hjemmesiden

Ruben Højmark Jensen
DIS-Træf fadder
distref@dis-danmark.dk

Hvis du mangler kontakt til andre slægtsforskere, der forsker i samme slægt, som du, så kan DIS-Træf være en mulighed.

Når du indsender en fil til DIS-Træf, vil du modtage et svar, der fortæller, hvor mange „træf“, dvs. sammenfald, der er tale om, og et specielt point-system angiver, hvor mange informationer, der stemmer overens ved sammenligning mellem to slægtsfiler.

Husk, at hensigten med DIS-Træf er at finde slægtsrelationer, det er ikke stedet for publicering af dine forskningsresultater.

Kort beskrivelse af DIS-Træf

DIS-Træf er en database baseret på de gedcom-filer, som medlemmerne har indsendt. Databasen er søgbar på Internettet.

Fra dit slægtsforskningsprogram eksporteres en gedcom-fil, som sendes til en DIS-Træf-fadder. Fadderens laver en gedcom-ekstraktion, og denne ekstraktion behandles efter en filtrering som input til en database, hvor dine data sammenlignes med data fra tidligere indsendte bidrag. Som svar får du en fil, der indeholder træf – fundet i bidrag indsendt af andre medlemmer. Fadderens danner derefter en fil, som føjes til den database, der er søgbar via Internettet.

DIS-Træf er et samarbejde mellem Olof Cronberg (Föreningen DIS, Sverige), der har udviklet programmet DB2000, hvor dine data kontrolleres for årstal og sogn, og Alf Christopheresen (DIS-Norge), der har udviklet programmet GEDtreff, der ekstraherer brugbare data og klargør bidrag til kørsel i DB2000. Tak til dem begge for at stille programmerne vederlagsfrit til rådighed for DIS-Danmarks medlemmer. DIS-Træf er indtil videre placeret på DIS-Norges server.

Indsendelse af bidrag

Det første, der kræves, er en gedcom-fil. De fleste slægtsforskningsprogrammer kan via eksport danne en gedcom-fil. Er du i tvivl, så brug „Hjælp“, som du finder med tasten F1, når programmet er åbent, eller henvend dig eventuelt til en DIS-fadder for programmet.

Gedcom-filen sendes til en DIS-Træf-fadder. Filen navngives på følgende måde: *dd0nnnn.ged*, hvor nnnn er dit medlemsnummer i DIS-Danmark. Medsend desuden navn, adresse, postnummer og by, mail-adresse og evt. telefonnummer. Gedcom-filen kan sendes til en DIS-Træf-fadder enten på diskette, cd eller som e-mail.

Hvad ekstraheres?

Data, der er nyere end ca. 1920 og *data uden entydigt* sognenavn, ekstraheres ikke og vil derfor ikke blive lagt ind i databasen. Dette er især vigtigt, hvis det samme sognenavn findes flere steder i landet. Man kan vælge mellem rækkefølgen 'sted, sogn, herred, amt' eller 'amt, herred, sogn, sted'. Nation kan nævnes - og bør nævnes for udenlandske steder.

For en given nation bliver kun amt, herred, sogn analyseret. For at et sogn skal godkendes, hvis herred og/eller amt anføres, skal sognet ligge i herredet – eller i amtet, hvis kun amt anføres. For USA er det delstat, county og township, der analyseres.

Følgende stedangivelser er OK

- Sogn (hvis sognet er entydigt)
- Sted, sogn (hvis sogn er entydigt)
- (Sted), sogn, herred
- Sogn, amt (hvis sognet er entydigt indenfor amtet og findes i amtet) samt flere variationer af disse elementer, så længe de danner en ens stigende eller faldende rækkefølge og ikke er blandede bolcher. Sted er det laveste ni-

veau i hierarkiet, og nation det højeste.

Følgende er ikke tilladt

Sted (som kan give en fuldstændig fejlplacering, hvis stedet er et sogn, kommune eller fylke/amt i et andet land eller simpelthen sogn et andet sted i Danmark).

Registrering med blandet rækkefølge, f.eks. sted, amt, herred.

Det er en god ide at adskille elementerne med komma.

Som minimum kan det være en god ide at anføre sogn samt herred eller amt, da enkelte sognenavne kan forekomme i andre lande. Kun personer, som kan relateres til en hændelse (født, død mm.) med årstal og sted, gemmes i DIS-Træf-basen. Dine private notater relateret til dine slægtninge tages ikke med.

Både sogn og herred ekstraheres, hvis de har forskellige navne. Det afhænger af, hvordan registreringen er foretaget hos den enkelte. Hvis sted, sogn, herred og amt er anført, kan det samme navn blive lagt ind i DIS-Træf to gange som NN født i x-sogn og NN født i y-herred.

Svar fra DIS-Træf

Når du får svaret retur, er der specielt én fil, du skal være opmærksom på, nemlig filen *A0nnnn.txt*

A0nnnn.txt indeholder alle de slægtsnavne, som søgeprogrammet fandt ved søgning i andre bidragsdernes filer, sorteret efter bidragsdernes medlemsnummer og sorteret alfabetisk for hvert enkelt medlem. Der vil

være tilføjet et tal fra 3 til 8, der angiver, hvor stor træf-sikkerheden er (se illustration 1).

Sammen med svaret får man tilsendt koder med adgangsnavn md0nnnn og en adgangskode. Disse koder står sidst i svaret og giver fuld adgang til søgning i DIS-Træf på Internettet samt søgning i den svenske og finske DISBYT-database og norske DIStreff.

Træf-værdier

- Træf 3 Efternavn og sted identiske, årstal overlapper.
- Træf 4 Hele navnet samt sted identiske, årstal overlapper.
- Træf 5 Hele navnet, sted og et årstal identiske.
- Træf 6 Hele navnet, sted og begge årstal identiske.
- Træf 7 Hele navnet, sted og et årstal identiske, der findes slægtninge med træf.
- Træf 8 Hele navnet, sted og begge årstal identiske, der findes slægtninge med træf.

Jo højere træf, jo flere informationer er sammenfaldende. Så det kan svare sig at begynde med slægtsnavnene med et højt tal (træf) i venstre margin.

Et træf 6 finder du kun i forbindelse med en person, hvor vedkommende har registreret det samme fornavn, efternavn, sted og begge årstal identisk. Altså højst sandsynlig en forskerkollega.

Sammen med svaret er det muligt at få et kontrolcheck af dine data. Det er især godt, hvis dit slægtsprogram mangler denne funktion.

Sammen med svaret kan der, hvis det ønskes, medsendes en zip-fil. Zip-filen indeholder bl.a. følgende filer: *Ekstraherede* og *ikke ekstraherede* personer, en *logg-fil*, en oversigt over *ukendte steder*, en fil der viser navne på personer, hvor *alle kilder mangler*, en fil med data, hvor *dato-notitser mangler* (kan være at dåbsnoter mangler), en fil med *komma-mangler* (kommaet indsættes mellem sogn og herred).

En anden vigtig fil er filen *afviste*

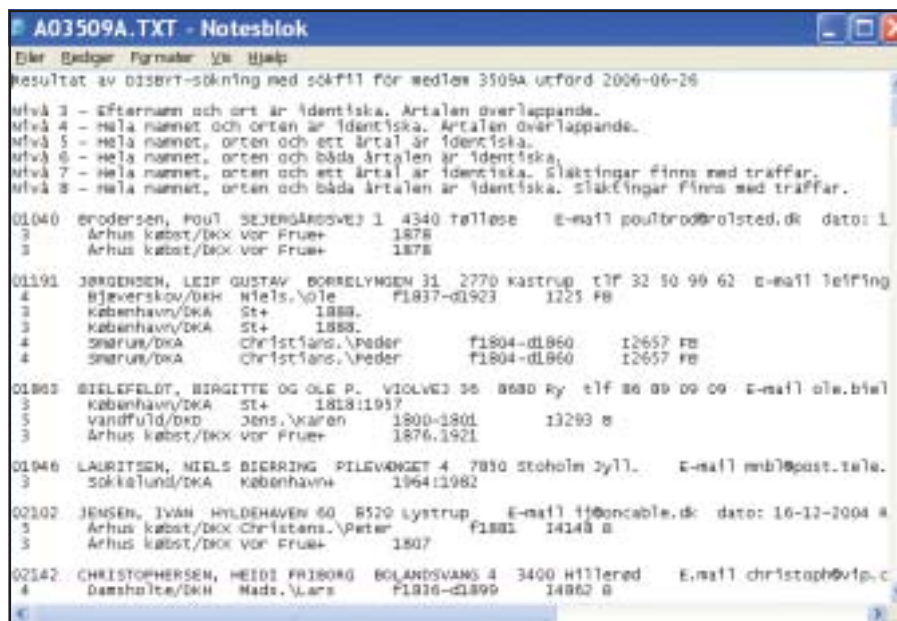

Illustration nr. 1

data. Her er en oversigt over de personer, der ikke er blevet medtaget i databasen, måske fordi sognenavnet ikke er præcist nok, eller fødestedet var anført som Kongensgade 37 i X-by, eller der kun er et personnavn og ikke andet. Det vil dog være muligt at foretage rettelser og indsende filen igen.

Hvad gør jeg, når andre henvender sig til mig?

Når du skal svare på en henvendelse, kan det være en god idé i første omgang at sende en kort rapport om de

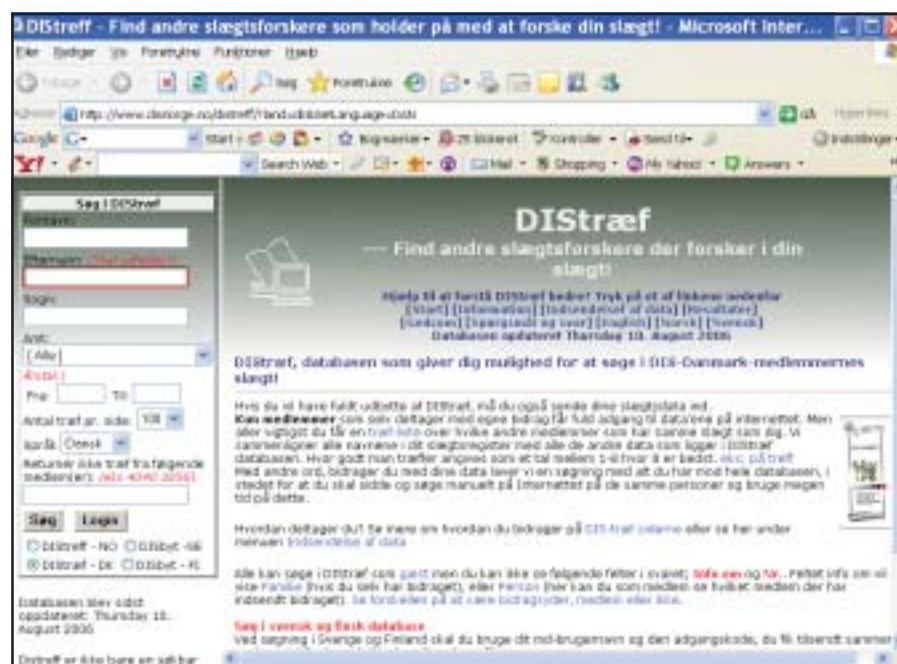
navne, som berører det forespurgte slægtsnavn, uden at gå i detaljer om de enkelte personer og evt. bånd mellem dem. På den måde kan man holde kortene tæt på kroppen og ikke give alle data fra sig på en gang, før man har fået bekræftet slægtskab, og at man gensidigt er interesseret i et samarbejde.

Søgning i DIS-Træf på Internettet

(Se illustration 2)

Alle kan søge i DIS-Træf, men man får ikke alle informationer med.

Illustration nr. 2

Eksempel på søgning i DIS-Træf fra et medlem, der ikke er bidragyder (se illustration 3). Som bidragyder får man fuld adgang til søgning i DIS-Træf (se illustration 4).

Svaret på søgningen er nu blevet udvidet med et par punkter:

Nr. der viser medlemsnummer, navn og adresse på det medlem, der har bidraget med oplysninger om personen, og *Info om person*, hvor det er muligt at klatre i en persons slægts-træ.

DIS-Træf er ikke en kilde

Det har aldrig været meningen, at DIS-Træf skulle være en kilde i sig selv – det skal fungere som et middel til kontakt. DIS-Danmark kan ikke garantere, at de viste data eller relationer er korrekte.

Vi anbefaler på det stærkeste, at alle data, man finder i DIS-Træf, kontrolleres hos bidragyderen eller mod originalkilden.

Husk, det er en god skik at kreditere andre for deres arbejde! Opgiv din hjælper som kilde!

Fremtiden

For øjeblikket er det kun muligt at søge på navn.

Jeg ved, det er et ønske også at kunne søge på sogn. Jeg har spurgt i DIS-Norge om denne mulighed, men de medlemmer, der kan lave denne programmering, er travle folk, som ikke har tid til at lave denne supplerende programmering foreløbig.

Så hvis der er danske medlemmer, der har lyst og evner til at foretage en tilføjelse til programmet, så der bliver mulighed for at søge på sogn, kan

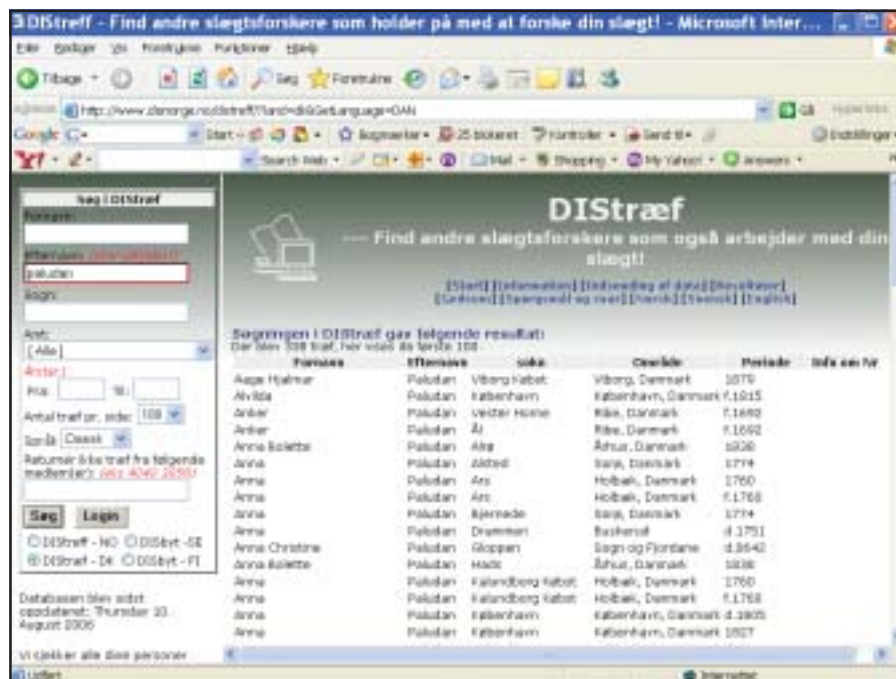
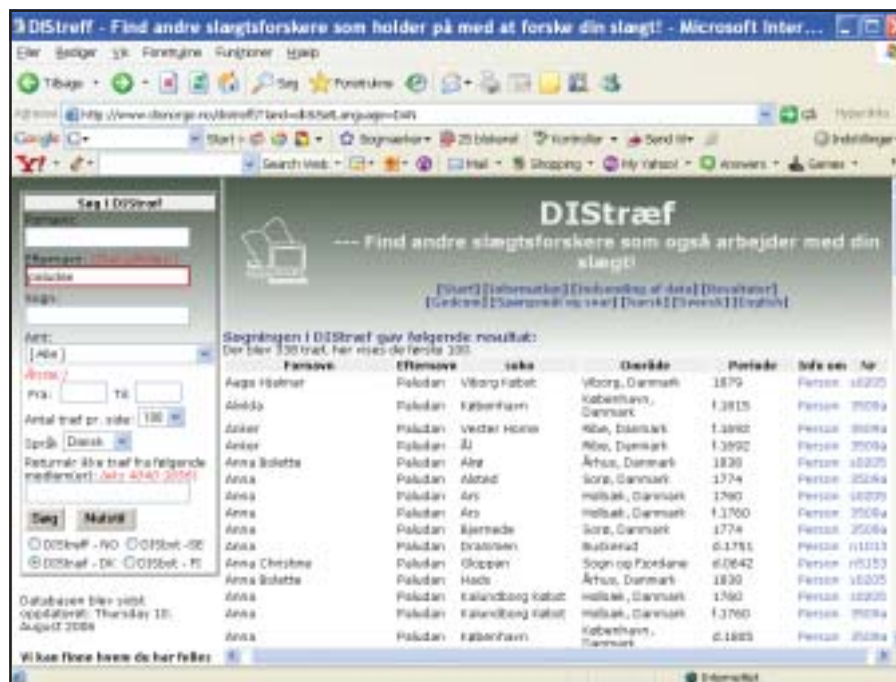

Illustration nr. 3

Illustration nr. 4

de henvende sig til DIS-Træf-fadder koordinatoren, Ruben Højmark Jensen, som vil formidle den videre kontakt.

Svartider, opdatering m.m.

Svartiden i forbindelse med indsendelse af bidrag er normalt 1-3 uger, i ferier lidt længere.

Opdatering af databasen sker normalt hver måned.

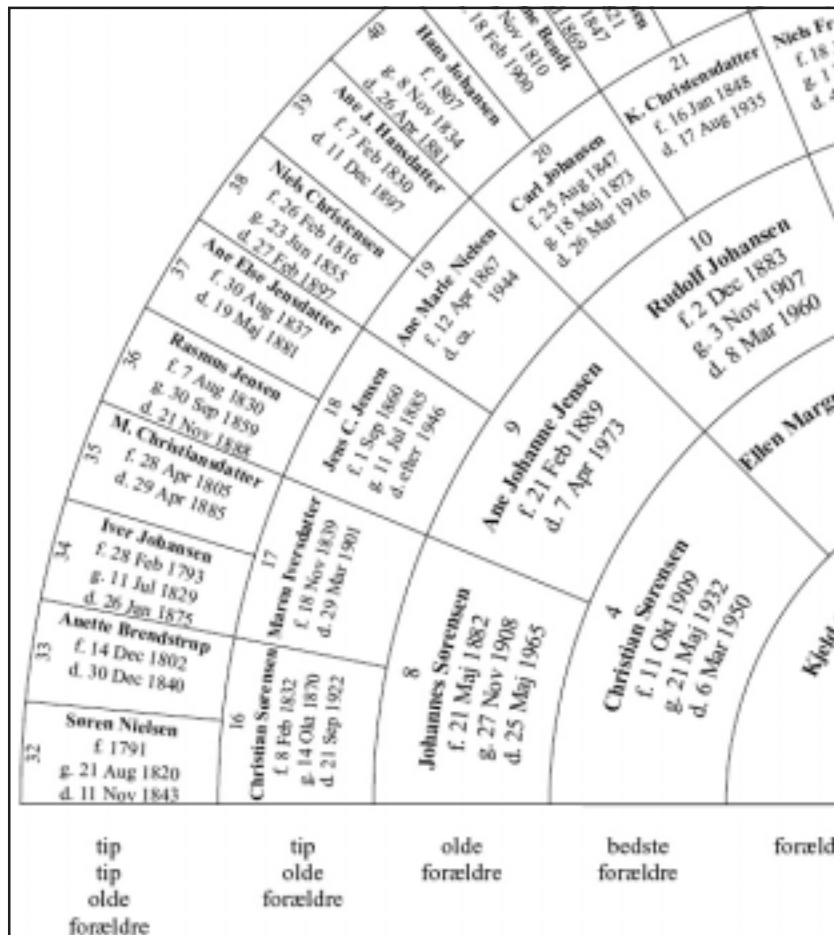
Da DIS-Træf på det sidste er blevet en del større, opfordres medlemmer, der tidligere har indsendt bidrag, til at indsende på ny, da der nu vil være flere muligheder for træf.

Mange nyheder i Brothers Keeper

Takket være mange gode forslag fra brugerne, er der gennem det sidste års tid kommet en række nye funktioner. Denne artikel vil beskrive nogle af disse.

Chris Gade Oxholm Sørensen
 Dansk repræsentant for
 Brothers Keeper

Nye rapporter – halv cirkel

Et af de store ønsker har været mulighed for flere forskellige rapporttyper. Der er så sandelig kommet et par stykker:

- En ny grafisk rapport, der viser aldersfordelingen af nulevende personer i databasen: Vælg Udskrifter – Diverse – Statistiske grafer – Graftype – Aldersfordel (lever).
- En udvidet rapport, der finder de personer, som kun er linket sammen i små familier, og som ikke er linket sammen med hovedslægten. Vælg – Diverse – Ikke linkede slægtsgrene.
- En ny personlig rapport, som kun indeholder personlige data.

Anetavle i halvcirkel

Men den største nyhed (og meget ønskede nyhed) er en anetavle som halvcirkel. Denne anetavle kan udskrives med 5 eller 6 generationer, og der arbejdes på, at der kommer en 7. generation med.

På grund af tavlens format, skal der udskrives i landskab. Er printerens ikke sat til dette, kommer der en mulighed for at ændre til dette. Det kan også anbefales, at skriftstørrelsen ikke er over 10, specielt hvis de navne, der skal med i udskriften er lidt lange. Programmet vil dog forkorte navne, hvis der ikke er plads.

Forbedring af andre rapporter

Næsten alle øvrige rapporter er blevet forbedret i form af flere oplysninger, der kan medtages. Pladsen her tillader ikke at komme ind på disse.

Selve redigeringsmenuen

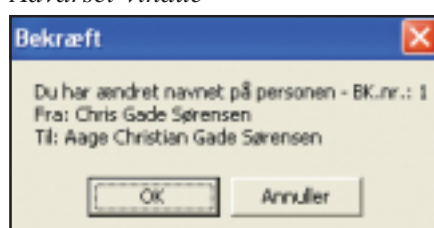
Her er blevet indbygget en advarsel i forbindelse med ændring af person-

Markeringsmenu

Nyeste opdateringsfil kan hentes gratis, eller der kan hentes en gratis prøveversion på:
Web: www.brotherskeeper.dk
Mail support: oxholm@bk6.dk

ens navn, et behov som opstod, da flere oplevede, at få slettet navnet eller erstattet af en tastefejl.

Advarsel-vindue

En anden meget efterlyst funktion har været at kunne markere grupper af personer i databasen. Der kunne eksempelvis være tale om aner, efterkommer til en eller flere personer eller en gruppe af personer. Denne funktion er nu kommet.

Markering af ønskede personer sker ved, at man fra hovedmenuen vælger Filer – Hjælpeværktøjer – Markering af personer i grupper (se illustrationen på venstre side).

Hermed kommer man ind til en menu, hvor man starter med at vælge et gruppenummer, hvorefter gruppen gives et sigende navn. Efter at de ønskede personer er valgt, sættes markeringen i gang.

En person kan være en del af flere grupper. Ønsker man at hoppe til den proband, der hører til den enkelte gruppe, trykkes på knappen, og personen fremkommer øverst i redigeringsmenuen.

Forbedrede søgemuligheder

Den kendte metode for at finde en person frem er at trykke på F3 og skrive hele eller en del af navnet på den, man vil finde. Men indtil nu har funktionen kun søgt på navne i selve

F3-søgning

Knapper

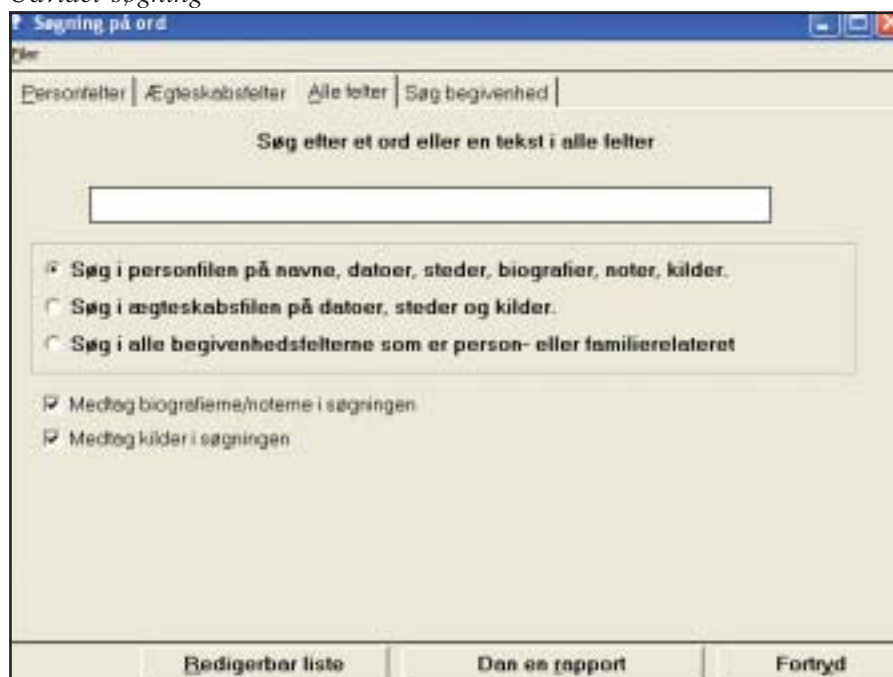
navnelisten, hvilket kunne være godt nok, men nu kan der også samtidigt søges i de navne, der er indtastet under fanebladet Navne.

Endelig er der søgemuligheden via en af følgende lister og en af følgende rapporter, som findes under udskriftterne:

- Alfabetisk liste på skærmen (efternavn)
- Alfabetisk liste på skærmen (fornavn)
- I nummerorden på skærmen
- Efter reference på skærmen
- Personer uden familie

Når listen er klar på skærmen, kan der dobbeltklikkes på en af personerne. Programmet åbner så denne person i redigeringsmenuen.

Udvidet søgning

Fra olderne - og fuld fart frem til i dag

Niels Jørgen Thøgersen

35, avenue de l'Europe,
B-1330 Rixensart, Belgien
e-mail: niels@skynet.be

www.123hjemmeside.dk/kimbrer

Bruger Brothers Keeper

Jeg bruger med stor fornøjelse Brothers Keeper programmet til at holde styr på alle: www.brotherskeeper.dk
Jeg har for billige penge købt et abonnement, så jeg bl.a. også kan sætte fotos ind i programmet. Men selv uden det synes jeg, at BK opfylder alle de behov, jeg har.

Man kan med største lethed opdatere skemaer, når man får nye oplysninger. Husk at gøre det med det samme. Og fra hovedbasen udskriver jeg via text-file og rich text word-dokumenter over aner og efterkommere. Det gør det muligt at sende oplysningerne som bilag til en e-mail.

Og det er med en wordversion også muligt at sætte oplysningerne på sin hjemmeside, hvis man har en sådan. Eller man kan printe dem ud og sende dem med almindelig snail mail. Det er jo ikke særlig sjovt at have alle disse oplysninger, hvis man ikke let og hurtigt kan dele dem med nogen.

Slægtsforskning er en herlig beskæftigelse. Det kan alle læsere af dette blad sikkert være enige om. I mange tilfælde går det ud på at finde sine rødder så langt tilbage som muligt. Det har jeg også arbejdet med i årenes løb, og i en af mine grene er jeg tilbage til 1573. Og det er ganske tilfredsstillende, når man ikke nedstammer fra konger, fyrster, præster, officerer eller andet godtfolk på det plan.

Men i de senere år har jeg haft en særlig fornøjelse af at arbejde på en anden måde. Det vil jeg gerne fortælle lidt om.

Oversigt over alle efterkommere

Vi har alle sammen 4 par oldeforældre. Måske har vi kendt dem. Eller i hvert fald kendt nogen, der har kendt dem.

Det betyder, at man normalt kan samle mange personlige oplysninger om dem. Ikke bare hvad de hed, hvornår de var født, blev gift og døde. Men også hvad de lavede, hvor de boede, hvordan de var som personer. Måske endda med et foto, så man kan se dem.

Man kan helt sikkert også finde oplysninger om en del af deres forfædre.

Jeg har givet mig selv den opgave at tage udgangspunkt i mine 4 par oldeforældre - finde flest mulige informationer om dem - og derefter lave en total oversigt over alle deres efterkommere.

Mange interessante fordele

En sådan metode har mange interessante fordele:

- 1) du kan skaffe mange oplysninger ved personlige kontakter (ud over arkiverne, Internet, osv.)
- 2) du har mulighed for at samle mange detaljer om alle i oversigten
- 3) du kan møde mange af de nulevende efterkommere - som du jo er direkte i familie med
- 4) du kan dele dine oplysninger med hele familien, som ligesom du selv føler sig direkte involveret

Jeg har derfor samlet så mange oplysninger som muligt om alle mine oldeforældres efterkommere: børn, børnebørn, oldebørn, tipoldebørn, tiptip-oldebørn, mv. inkl. deres hustruer og mænd.

Jeg har desværre endnu ikke fotos af: Min farmors mor og min morfars forældre. Det siges, at der aldrig har eksisteret fotos af disse tre personer. det tvivler jeg på - og jager dem derfor fortsat :)

*Min farfars far:
Anders Kristian Thøgersen*

*Min farfars mor: Ane
Kirstine Christensen*

*Min farmors far:
Johan Pedersen*

*Min mormors forældre:
Thea og Laurida Andreas Kristensen*

Jeg har lagt mine slægtsbilleder på Internettet i det elektroniske fotoalbum på Yahoo. Ved et klik på et af billederne, vises det i stor størrelse. Her slægtsgrenen fra min farfars far: http://uk.pg.photos.yahoo.com/ph/anders_christian_thogersen/my_photos
Der er også album fra min farmors fars slægt.

Adresselister for hver slægtsgren

Men jeg synes ikke, det er nok bare at have listerne fra Brothers Keeper. Da mange af efterkommerne heldigvis stadig lever, laver jeg for hver slægt en adresseliste med:

- 1) navn
- 2) den pågældendes relation til „olde“ (barn, barnebarn, oldebarn, etc.)
- 3) nøjagtig postadresse (hvis jeg ikke har den, finder jeg den på TDC's gratis online navnebog: <http://dgs.tdconline.dk/oplysningen3/dgs/whitefront>)
- 4) telefonnummer og om muligt også mobiltelefon (findes også i TDC's opslag)
- 5) e-mailadresse (kan normalt findes på den gratis site: www.epost.dk)

Husk at holde disse lister ajourførte til enhver tid. Ellers kan de forvirre mere end være til nytte. Og skulle det pludselig være umuligt at opspore en adresse, ja så er det bedre at slette navnet på listen, indtil man får skaffet den korrekte opdatering.

Nogen frygter at få spam

Hvis du vil sætte listen på din hjemmeside, bør du være opmærksom på, at nogle mennesker (efter min mening uden grund) er bange for at lade deres e-mailadresse figurere på en offentlig tilgængelig site. De er bange for at blive bestormet med spam.

Det er aldrig sket for mig, selv om min private e-mail adresse har været offentlig tilgængelig i mange år.

Et online fotoalbum for hver af mine slægter

Som oven for beskrevet er en af fordelene med denne metode, at du normalt uden større vanskeligheder kan skaffe fotos af alle personer – måske også af dine oldeforældre.

Jeg har for alle mine slægter lavet et online elektronisk fotoalbum. Jeg bruger den service, som Yahoo stiller gratis til rådighed – uden begrænsninger i størrelsen af albummet. Det er meget let at downloade og at bruge.

Se her: <http://photos.yahoo.com> Følg instruktionerne. Det er hurtigt og nemt. Der findes også mange andre gratis tjenester. Men jeg er meget glad for Yahoo. Du kan se et af mine familiealbums på denne adresse: http://photos.yahoo.com/anders_christian_thogersen

Artiklen fortsætter på næste side

Læs mere om min slægt på min egen hjemmeside: www.123hjemmeside.dk/kimbrer under menuerne Min hjemstavn, Min slægt, Mine gøremål mv.

Krønike - at få kød på historien

En ting er oversigter, navne, datoer, skemaer og billeder. Men der kommer først rigtig kød på historien, hvis man skriver en historie om familien. Med alle de oplysninger man har fået, hørt og samlet. Gerne sat ind i en sammenhæng med den tid, de levede på. Lidt om politikken, økonomien, problemerne, de politiske ledere.

Få så mange i familien som muligt til at bidrage. Enten skriftligt – eller ved, at du snakker med dem.

Alle har en interessant historie

Mange – især ældre – siger, „jeg har ikke noget interessant at fortælle“. Det er i 9 ud af 10 tilfælde (mindst) forkert.

Ethvert menneske har en interessant historie. Den skal bare fortælles. Og skrives ind i den rette sammenhæng. Få også det sjove og det pudsige med. Men respekter selvfølgelig privatlivets fred, hvis nogen siger, at det og det vil de ikke have nævnt. Jeg ved i hvert fald, at min Krønike ikke er lavet for at genere nogen. Den skrives for at fornøje, inspirere og glæde.

Særlige fødselsdagshilsner

Som nævnt er det jo først rigtig sjovt at lave slægtsforskning, når man kan dele det med nogen, der er interesseret. Og det er de allerfleste i familien. Det kan af og til være lige så svært at få svar fra mange, som det er at trække tænder ud! Men det er ikke tegn på manglende interesse.

Af de tusinder jeg har talt med eller kontakten i årenes løb, er der kun én eneste, der har nægtet ethvert samarbejde. Men han er også på andre måder kendt som en tvær Rasmus Modsat.

Jeg har stor glæde af at sende mine familiemedlemmer en hilsen på deres fødselsdag hvert år. Og jeg vedlæg-

ger hver gang en oversigt over mine nyeste slægtslister for deres del af familien + henviser til foto-albummet.

Jeg beder dem sende mig rettelser og tilføjelser og også låne mig fotos til skanning eller maile dem til mig digitalt.

Mange familier samles til fødselsdage. Så er det en glimrende lejlighed til at snakke om slægten. Det stimuleres ved, at de får denne særlige hilsen fra mig hvert år. Kan stærkt anbefales.

Slægtsstræf - med nyt på bordet

Materiale om familien er også meget populært, når der arrangeres familie-

træf. Prøv at få mulighed for at præsentere det nyeste i løbet af den dag eller den weekend, hvor træffet finder sted. På den måde kommer der altid nyt på bordet. Og det ryster familien ekstra sammen.

Konklusion

Jeg håber, at disse ideer er nyttige og inspirerende. Jeg har i hvert fald stor fornøjelse af dem. Jeg er også ganske langt med at lave min kones familie på samme måde. Det indebærer bl.a. jagt på oplysninger i både England og Tyskland. Metoden er den samme – vilkårene og arkiverne er bare lidt anderledes.

Gamle priser i nutidskroner

- om en svensk og en dansk hjemmeside

Hvis man vil vide, hvad pengene i gamle dage var værd omregnet til nutidskroner, kan man lægge vejen omkring enten to forskellige svenske eller en dansk hjemmeside.

Den svenske finder man under det svenske Myntkabinet:
www.myntkabinettet.se

Selv om udregningen sker efter svenske forhold og i svensk mønt, kan det sagtens give et tilnærmelsesvis indtryk af pengeværdien, også for danske forhold.

Eksempelvis kan man se, at 1.000 (svenske) kr. i 1873 svarer til en købeværdi på 41.216 kr. i 2001.

På www.myntkabinettet.se/r%E4knare.htm indtaster man ganske enkelt årstal og beløb, og så regner den nutidsværdien ud.

Mere nøjagtig beregning

En mere nøjagtig beregning kan ske på det svenske Statistiska Centralbyrås hjemmeside på: www.iaps.scb.se/KpiLathund/SilverStream/Pages/pgBerakning.html

Den danske indgang finder man på: www.danmarksstatistik.dk/Statistik/seneste/Indkomst/Priser/Prisberegner.aspx (Danmarks Statistik).

Her kan man eksempelvis se, at 4.000 kr. i 1900 svarer til 231.600 kr. i 2005. Lidt mere håndgribeligt bliver det med de følgende eksempler:

Eksempler

I slutningen af 1800-tallet lånte et familiemedlem 4.000 kr. Det lyder ikke af alverden. Men det svarer faktisk til 231.600 nutidskroner.

En villa, som i dag koster 2,5 millioner kr., ville i 1920 koste, hvad der dengang svarede til 136.000 kr.

Kurt Lundskov

Tousvej 63

8230 Åbyhøj

epost@lundskov.dk

Da jeg var i lære i 1965, fik firmaets bogholder 3.000 kr. om måneden, som jeg dengang syntes var mange penge. Omregnet til nutidskroner var det heller ikke så ringe endda, idet hans månedsløn ville svare til 25.320 kr. i dag.

En kæmpe succes

I sidste nummer af Slægt & Data bragte vi en omtale af Kirkegårdsprojektet. Leif Sepstrup har sendt disse tal, der mere end klart fortæller om en kæmpe succes:

Status for Dansk KirkegårdsIndex pr. 28. januar 2007.

Der er nu 333 kirkegårde tilmeldt DKI. De fordeler sig således:

69 kirkegårde er søgbare.

113 kirkegårde er under fotografering/indtastning.

151 kirkegårde er reserveret.

Bag de tilmeldte kirkegårde står 64 bidragydere, disse bidragydere består af enkelt personer og foreninger.

Der findes ikke en officiel status over antallet af kirkegårde i Danmark, men der formodes at være ca. 2.200-2.300.

Dansk KirkegårdsIndex

<http://stegemueller.dk/dki/>

Redaktionen har modtaget denne spændende pressemeddelelse fra Statens Arkiver.

Statens Arkiver går i luften med to e-learningkurser

Som del af en forbedret publikumsbetjening tilbyder Statens Arkiver nu to online-kurser for arkivbrugere.

Statens Arkiver er guldgruber af informationer om små og store historiske begivenheder og forhold. Fra den enkelte borgers slægtshistorie til hele landets historie. Men det kan være svært at komme i gang med at søge efter informationer, hvis man ikke har brugt arkiver tidligere. Som noget nyt tilbyder Statens Arkiver nu interaktiv vejledning via Internet.

De to nye kurser fra Statens Arkiver skal hjælpe både nuværende og nye brugere til en bedre brug af arkiverne. Kurserne giver mulighed for, at man kan forberede et arkivbesøg og teste sin viden.

„Fra spørgsmål til arkivalier“

„Fra spørgsmål til arkivalier“ hedder det ene kursus, der gennemgår de grundlæggende færdigheder, som nye

brugere af arkivalier skal have kendskab til. Kurset er rettet mod studerende, der gerne vil i gang med at bruge arkivalier, og andre nye arkivbrugere.

„Gotisk håndskrift“

Arkivalier fra før 1875 er skrevet med gotisk håndskrift og kan være en udfordring at læse. Det andet kursus er derfor et kursus i læsning af gotisk håndskrift og henvender sig til alle, der vil arbejde med ældre arkivalier. Gennem en række interaktive øvelser kan man lære om skriftens historie og øve sig i at læse gotisk.

Begge kurser er gratis at benytte og tilgængelige på Statens Arkivers hjemmeside, www.sa.dk.

Direkte link til kurserne: <http://www.sa.dk/sa/elearn/default.htm>

De to e-learningkurser er muligjort af en særlig bevilling fra Kulturministeriet til forbedret publikumsbetjening i Statens Arkiver..

Statens Arkiver er en forskningsinstitution under Kulturministeriet, der har til formål at sikre bevaringen af arkivalier for fremtidens forskning, at stille arkivalier til rådighed for myndigheder og publikum, samt at udøve forskning og udbrede kendskabet til forskningens resultater.

Statens Arkiver består af Erhvervsarkivet, Dansk Data Arkiv, Rigsarkivet og de fire landsarkiver i Viborg, Aabenraa, Odense og København.

Til Slægt & Data's læsere

Vi er sikre på, at rigtig mange vil blive inspireret til at gå i gang med kurserne fra Statens Arkiver.

Redaktionen vil meget gerne høre fra læsere, der har forsøgt sig. Det kunne der givet vis komme en spændende historie ud af til glæde for alle bladets læsere.

DIS-medlemmernes mailadresser

DIS' medlemsdatabase indeholder ikke oplysninger om medlemmernes mailadresser.

Indtast selv din mailadresse

Man skal derfor **ikke** meddele ændring af sin mailadresse til hverken kasserer, ekspedition eller webmaster – men man skal derimod selv indtaste/opdatere sin mailadresse på hjemmesiden.

Samtidig tilmelding til DIS-NYT

På denne måde tilmelder man sig samtidigt nyhedsbrevet DIS-Nyt, som vi udsender med uregelmæssige mellemrum. For DIS-Nyt bliver udsendt, når der er tid og stof til at lave det. Vi lover derfor ikke noget bestemt antal, men satser på 5-10 pr. år.

Tilmeld dig således

Tilmeldingen er automatiseret, så man selv skal tilmelde sig, rette oplysninger eller slette sig igen.

Du skal bruge dit medlemsnummer og mailadresse. Gå ind på adressen: www.dis-danmark.dk/medlmail.asp

Her ligger nederst på siden formularer til at tilføje, rette eller slette i en tidligere registreret mailadresse.

Har du stof til DIS-Nyt ...

Har du stof til nyhedsbrevet DIS-Nyt, så mail til DIS-Nyt redaktøren: Svend-Erik Christiansen sec@ofir.dk

Restoplag af Slægt & Data

Blad nr. 2, 3 og 4 fra 2005 sælges for i alt 35 kr. incl. moms og forsendelse. Hele årgang 2006 sælges for 70 kr. incl. moms og forsendelse.

Bestil hos ekspeditionen eller benyt formularen under medlemstilbud på hjemmesiden.

Man kan også stadigvæk købe en CD med samtlige udgivne numre i pdf-format herunder særnummeret „Sogn - herred - amt“ fra 1998.

*DIS-ekspeditionen
Ole Hald Madsen*

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen

Rikkeminde Allé 4
5250 Odense SV
ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 26 84 25 19

Telefonen er åben for ekspedition: Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. cd'erne med Slægt & Data og Postadressebogen 1921 ect.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

www.dis-danmark.dk

Hanne Marie Rud
webmaster@dis-danmark.dk

Undervisningskoordinator

Ann Christensen
kursus@dis-danmark.dk

DIS-Danmarks bestyrelse

Arne Christiansen <i>Formand + DIS-arkiv.</i> Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34	christiansen@dis-danmark.dk
Erik Kann <i>Næstformand + Ansvh.redaktør + DIS-arkiv.</i> Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum. Tlf. 45 85 18 02	kann@dis-danmark.dk
Werner Wittekind <i>Kasserer + nordtysk repr. + kursus-grp.</i> Rudersdalsvej 114, 2840 Holte. Tlf. 45 41 43 15	wittekind@dis-danmark.dk
Merete Nielsen <i>Sekretær + Kommunikationsudv.</i> Gl. Præstevej 7, 3200 Helsinge.	nielsen@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiasen <i>Medredaktør + Kommunikationsudv.</i> Korsagervej 13, 8900 Randers. Tlf. 86 44 56 89	tobiasen@dis-danmark.dk
Henriette Idestrup <i>Nordtysk repr.</i> Købkesvej 46, 5230 Odense M. Tlf. 65 91 62 10	idestrup@dis-danmark.dk
Jette Jørgensen <i>HFH repr. + kursus-grp. + DIS-arkiv.</i> Valhøjs Alle 102 B. st.tv., 2610 Rødovre. Tlf. 36 70 96 42	jorgensen@dis-danmark.dk
Ole Degn <i>KIK-repr.</i> Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02	degn@dis-danmark.dk
Leif Sepstrup <i>Munkgårdsvænget</i> 29, 7400 Herning. Tlf. 97 16 82 80	sepstrup@dis-danmark.dk
Jens V. Olsen <i>Suppleant + AO repr. + kursus-grp.</i> Bandholmvej 5, 4000 Roskilde. Tlf. 46 75 51 73	olsen@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen <i>Suppleant + DIS-Træf.</i> Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 28 94	hojmark@dis-danmark.dk

Returneres ved varig adresseændring

Kontingent 2007

Du står nu med Slægt & Data 2007/1 i hånden.

Det vil være det sidste nummer, du får, såfremt du ikke har betalt kontingentet for 2007 på en eller anden måde f.eks. via betalingservice – eller ved at benytte dig af det girokort, du fik tilsendt sammen med et opkrævningsbrev i december 2006.

Undtaget for ovenstående er de nyilmeldte medlemmer, der har indmeldt sig efter første oktober 2006 men ikke ønskede, at deres medlemskab skulle være gældende for hele kalenderåret 2006, men først gælde fra 2007.

Betal gerne via NETBANK

Ved betaling via Netbank er der to muligheder:

1. Elektronisk indbetalingskort
2. Kontooverførsel

Elektronisk indbetalingskort

Hvis du anvender betalingsformen elektronisk indbetalingskort, skal format „71“ anvendes: Skriv alle de tal i identitetslinien, der er anført nederst på det tilsendte girokort.

Kontooverførsel

Hvis du anvender betalingsformen kontooverførsel, skal du benytte registreringsnummer **9570** og

konto **50120578**. Husk at skrive dit medlemsnummer. Det er de sidste fire cifre efter 0000000 **XXXX** (fortrykt oppe på girokortet i feltet: Indbetaler).

Betaling fra udlandet

Via netbank eller overførsel gennem egen bank kan alle udenlandske medlemmer betale ved at benytte følgende **IBAN DK71 3000 0005 0120 58** og indbetale 200 Dkr.

Norske medlemmer kan indbetale kontingent til konto 8101 06 11601. Denne konto er i Norge og kræver ingen afgift. Men husk, beløbet skal svare til 200 Dkr.

Rykkerskrivelse i april

I april måned udsender PBS en rykkerskrivelse. Ønsker du ikke at forny dit medlemskab, vil du blive slettet af medlemsregisteret pr. 20. april 2007.

Skulle du få en rykkerskrivelse, men har betalt, så send mig en mail kasserer@dis-danmark.dk eller ring til mig på tlf. 45 41 43 15.

Må I finde lige det, I har søgt i mange år, i år 2007.

*Jeres kasserer i DIS-Danmark
Werner Nielsen Wittekind*

Husk at betale kontingentet inden generalforsamlingen

For at deltage i generalforsamlingen med stemmeret skal vi have din kontingentindbetaling senest den 7. april.

Støtte til DIS' hjemmeside
www.disdanmark.dk

Som betalende DIS-medlem støtter du også driften af vores hjemmeside, så vi kan udarbejde alle de spændende muligheder på hjemmesiden.

Her kan du finde inspiration til slægtsforskning og programmer. Du kan finde forskellige kilder samt få hjælp fra andre slægtsforskere via DIS-Forum, Opslag i kilder, DIS-Træf, DIS-fadder og meget mere.